

TOVARNIKI

1. FEBRUARJA 1941

KRANJSKA INDUSTRIJSKA
DRUŽBA - JESENICE-FUŽINE

VEŠTNIK

LETNIK 5

ŠTEV. 3-4

III. ZIMSKOŠPORTNE

Državna prvakinja
v umetnem drsanju
gdč. Silva Palme —
jeseniška rojakinja

Foto: Holinsky

IGRE SODELAVCEV

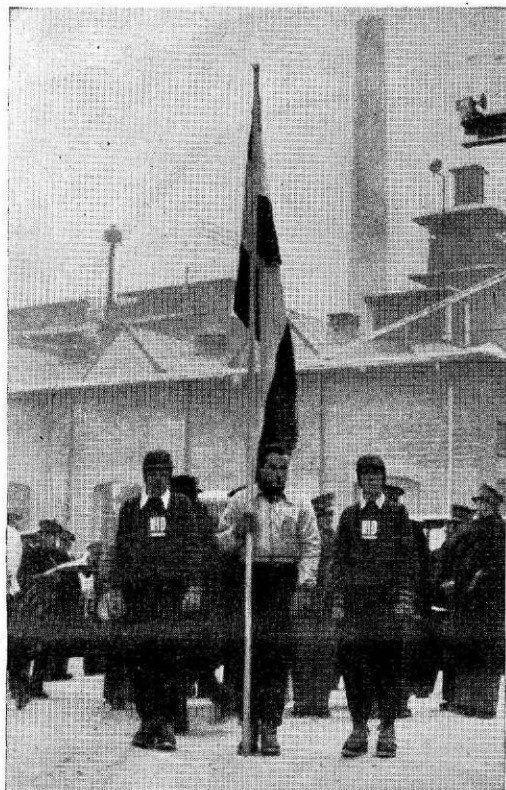
KID

III. zimskošportne igre sodelavcev KID na Jesenicah

ZBOR IN NASTOP NAJBOLJŠIH SMUČARJEV JUGOSLAVIJE

Nad 500 tekmovalcev in sodelujočih. Prvenstveni in družabni nastopi v tekih na 16, 8, 4, 2 in 1 km, tekmovalje patrol, veleslalom in slalom na prvenstvenih terenih Rožce, skoki, sankanje, hokej na ledu in nastop drsalcev državnih prvakov.

Tekme slovenskih mest: Tržič, Ljubljana, Celje, Maribor, Jesenice

Državna zastava na čelu spreveda smučarjev, ki se zbirajo v tovarni za skupni odhod na stadion KID

Izhodišče in prestolnica zimskega športa, kraj njegovih podvigov in zmag — Jesenice so doživele lepo zimskošportno slavlje. Po svojem obsegu so bile III. zimskošportne igre KID gotovo ena največjih zimskošportnih prireditev Ju-

goslavije, po svoji izvedbi pa pravo slovensko smučarsko prvenstvo.

Zimski šport je bil obogaten z dobro organizirano in vsestransko prvenstveno tekmo, ki je bila istočasno tudi najbolj široko zasnovana popularizacija lepega in zdravega tekmovalja na belih poljih in ledenih ploščah za vse kvalifikacije in za vse stanovce. Posebnost teh prireditev pa je bila medmestna tekma slovenskih mest, ki so vzgojila močna smučarska zastopstva.

O prireditvi so pisali vsi listi po državi, kjer so športni strokovnjaki izrekli svoja mnenja. Najbolj objektivno in najbolj strokovno bi ohranili zabeležene III. zimskošportne igre sodelavcev KID, če bi navedli vsa ta poročila. Toda preobširna so za naš list. V naslednjem naj navedemo oceno športnega strokovnjaka in očividca gotovo vseh velikih in malih smučarskih prireditev v državi v zadnjih 10 letih:

»Tretje zimске športne igre sodelavcev KID so bile letos ob svoji triletnici drugačne kakor lani na Jesenicah oziroma predlanskem v Kranjski gori. Prvi dve zimski prireditvi sta bile v glavnem smučarska izleta delavcev, uradnikov in vodstva KID, združeni sicer s tekmami, pri katerih so nastopali tekmovalci, ki so, kakor je znano, v tovarni KID. Obe prvi prireditvi sta bili v glavnem le bolj družbenega značaja. Tekmovalni del sporeda ni bil vedno na prvem mestu.

Letošnje športne igre pa so imele izraziti tekmovalni značaj; družbeni del športnih iger sicer tudi letos ni izostal. Zato so poskrbeli zbori sankarjev in člani obratovodstev s svojim slalomom. Ostali del sporeda, ki je bil izredno obširen, je bil izrazito tekmovalni. Bilo je skoraj tako, kakor da gre za državno prvenstvo. Na Rožci so bili zbrani na startu nedvomno vsi najboljši alpski tekmovalci, kar jih je v državi. Niti eden znanih tekmovalcev ni manjkal. Ista slika je bila pri teku na 16 km. Tudi v tej disciplini so se merili sami najboljši.

Prirediteljica KID je letos uvedla še nekaj novega. Organizirala je medmestno tekmovalje Jesenic, Ljubljane, Celja, Maribora in Tržiča. Imeli so torej rendezvous vsi najboljši smučarji iz centrov našega smučarskega športa. Vsi so se odzvali v velikem številu; predvsem seveda delavci in uradniki KID. K posameznim tekmovalnim disciplinam se je prijavilo nič manj kakor 583 tekmovalcev. To je prav gotovo številka, ki je danes ne more doseči nobeden. Sicer moramo pripomniti, da iz raznih razlogov niso nastopili vsi. Kljub temu pa je bila prireditev po številu udeležencev rekordna, dasi od KID niso nastopili vsi prijavljeni. Moramo pa reči, da je bila letošnja prireditev v kvalitetnem

Sprevod prihaja na stadion KID. Po vrsti prihajajo zastopstva slovenskih mest: Ljubljana, Maribor, Celje, Tržič; za njimi pa skupine iz železarskih obratov: cevarna, žična valjarna, strojni oddelek i. dr.

Rekordno število tekmovalcev je spremljala množica gledalcev. Toda na Gorenjskem je danes že tako, da so tudi gledalci na smučeh ali na sankah, kakor vidimo tudi na tej sliki

pogledu veliko boljša kakor pa prvi dve prireditvi.

Tovarna KID, ki je dala iniciativo za te igre in jih gmotno močno podprla, je v športnem oziru napravila nad vse hvale in pognemanja vredno delo. Bilo bi želeli, da bi tudi ostali industrijski centri tako podprli športna stremjenja svojih delavcev.

Naj bi doseženi uspehi dali i vodstvu tovarne in tekmovalcem, sodelavcem KID novih pobud za tako uspešno delo na športnem polju.«

S tem stvarnim opisom je najbolje obeležen zunanji okvir velike zimskošportne prireditve. Preostane nam le še podrobno poročilo o poteku obeh športnih dni.

PRIPRAVE

K pripravam za zimskošportne tekme spada predvsem trening tekmovalcev. Trening pa je moral letos izostati, ker je bila visoka Gorenjska tik do prireditve domala brez snega. Gostje, ki so prišli tekmovat iz drugih krajev, so imeli zato v pogledu treninga gotovo prednost.

Toda imena: Smolej Franc, Praček Ciril, Jakopič Albin, Žemva Lovro, Klančnik Karel, Žnidar Emil, Heim Hubert, Razinger Tone, Klančnik Gregor, Žvan Lojze, Pribovšek Franc in še in še, ki so večkrat zastopali jugoslovansko zastavo na mednarodnih tekmah v inozemstvu, imena Koblar Stanko, Knific Jože, Bertoncej Jože, Mrak Marjan, Pogačnik Tone, Strumbelj Tone, Cvišenberger Adolf, Bukovnik Leon, Brun Bertj, Klein, Razinger Alojz, Huter Jože, Saksida Ivan, Klinar Tone in še in še (športniki naj oprostijo vrstnemu redu, imena so napisana kar po spominu), z njimi številni poznani organizatorji zimskega športa, možje vodstva iger in stotine resnično požrtvovalnih športnikov — to je sama po sebi dovoljna priprava, ki jamči, da bo vsaka njihova prireditev odlična.

Vodstvo tekem je preskrbelo, da je bila organizacija brezhibna. Obsegala je dolge proge in visoke smuške terene vse do vrha Rožce pa do Poljan. Na sporedu

Skupno z zbori smučarjev železarskih Jesenic in Slovenije korakajo v veličastnem sprevedu člani uprave in ravnateljstva KID. V sredi predsednik A. Westen, desno podpredsednik A. Praprotnik, levo upravni svetnik J. Pfeifer, za njimi gen. ravnatelj C. Noot, tehniški ravn. dr. ing. H. Klinar z gospo soprogo, dalje župan jeseniškega mesta V. Markež ter številna zastopstva

so bile najrazličnejše discipline zimskega športa, zato je morala biti organizacija vsestranska.

Gostje so pričeli prihajati že v soboto dopoldne, zbori alpske smučarije so zasedli Rožco, na poslopih KID so zavihrale državne zastave.

ZBOR V ŽELEZARNI

V soboto ob enih popoldne so se pričeli zbirati smučarji v železarni za skupni odhod na stadion KID. Zbirali so se v skupine po obratih, prihajali so gostje iz slovenskih mest, prihajala so zastopstva: župan železarskega in smučarskega mesta g. V. Markež, predsedstvo SZSZ z g. Mr. Ph. Žabkarjem na čelu, med

smučarje so prišli zastopniki štaba majorja M. Mihajlovič in B. Nedeljko. Na zborni mesto je prišel smučarski svet Slovenije z agilnim gosp. J. Gorcem, Ljubljanci, Tržičani, Celjani, Mariborčani. V spreved so stopili znani nemški hokejisti KAC-a. Goste posameznih mest so spremljali zastopniki vodstev gg. Gnidovec, g. Zorzut in številni drugi, katerih imena poročevalec ni mogel ujeti. Toda športnikom ne gre za imena, gre jim za smoter.

SPREVOD

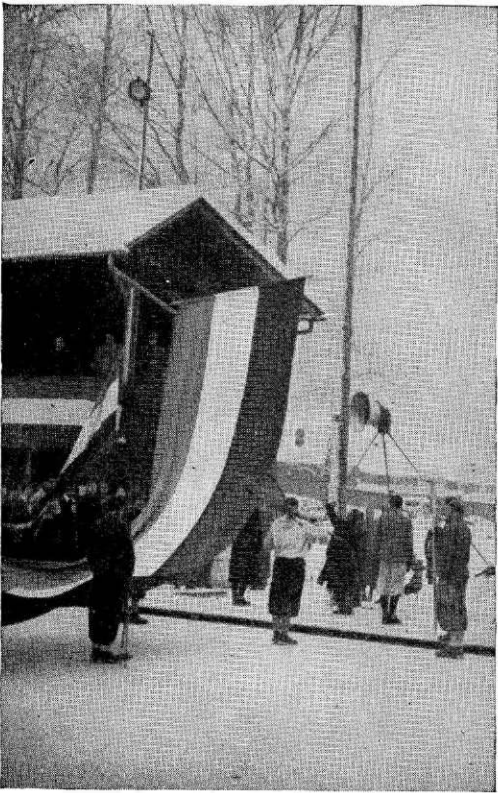
Med zbor smučarjev je prišlo vodstvo in ravnateljstvo KID, ki je podprlo iniciativo športnikov. Z zadovoljstvom

Plavzarji, martinarji, železarji iz cevarne, žel. oddelka in dr. stopajo v mogočnem sprevedu smučarjev. Prvaki zimskega športa Jugoslavije so iz gorenjskih fužin doma!

Smučarji slovenskih mest so gostje železarskih Jesenic. Cilj pa je isti, lepo razvedrilo, plemenita tekmovalnja, zdrava mladina in zdrav rod

Zastava športnih prireditev KID se zopet dviga nad smuška polja v znak začetka III. zimskošportnih iger jeseniškega delovnega ljudstva

so opazili smučarji, da jih je s svojo prisotnostjo počastil sam predsednik jeseinške industrije gosp. Avg. Westen. Z njim so prišli podpredsednik gosp. Avg. Praprotnik, upravni svetnik gosp. J. Pfeifer, generalni ravnatelj gosp. C. Noot, tehniški ravnatelj gosp. dr. ing. Klinar z gospo soprogo. Sprevodu so se pridružili ostali člani delovne vzajemnosti KID.

Na čelo je stopila delegacija smučarjev z državno zastavo, smučarji olimpijci pa so nesli za njimi veliko zastavo športnih prireditev KID. Pod zvoki godbe je krenil sprevod iz železarne. Bil je prikaz priznanja idealnim športnikom, ki so dolgo brez vsakega priznanja sami gojili to panogo, bil je pravi manifest smučarske prestolnice, bil je dokaz skupnosti delovne družine, ki gre po dneh skupnega dela na skupno razvedrilo. Cel gozd smučiči, kakor se redko vidi celo na mednarodnih prireditvah. Ob pogledu na to

priznanje športu, ob pogledu na to skupnost sicer poklicni sovražniki še lahko sovražijo, vendar dobronamernega in koristnega dejstva ne morejo prikrivati. Toda ne gre za nergače, gre za veliko lepše ideale vsestransko naprednih obmejnih Jesenic.

ZBOR NA STADIONU KID

Po prihodu na stadion je godba zagrila državno himno. Zbori smučarjev so stopili mirno, na jambor pa se je pričela dvigati državna zastava, da bo plapolala nad belimi polji vse dni prireditev. Pred mikrofonom je stopil ravnatelj KID g. dr. inž. Klinar, velik podpornik športa.

Gosp. ravnatelj je pozdravil zборе smučarjev, pozdravil dobrodošle goste slovenskih mest, vsa zastopstva, ki prisostvujejo športnemu prazniku. Pozdravil je dalje športnike sosede KAC, ki bodo v tekmah z našo Ilirijo pokazali na Jesenicah lepote na ledeni plošči, in vse, ki spremljajo to športno prizadevanje Jesenic. Ravnatelj jeseniških železaren je pozdravil delastvo, vodstvo in upravo KID. Skupno s plavžarji, martinariji, valjavci, žičarji, mehaniki in s posadi železarskih obratov so šli v sprevodu predsednik A. Westen, podpredsednik A. Praprotnik, upravni svetnik J. Pfeifer in gen. ravnatelj C. Noot. S tem ste pokazali na simbol skupnosti, ki naj preveva naše delo in naše praznike in naj živi v naši vzajemnosti. Dr. ing. Klinar je želel sreče in uspehov veliki prireditvi, športnikom in tekmovalcem pa lepe uspešne borbe v plemenitem tekmovanju na snežnih poljih. Oznanil je III. zimskošportne igre za pričete.

Za ravnateljem dr. inž. Klinarjem je pozdravil iniciativo zimskošportnih iger na Jesenicah predsednik Slovenske zimskošportne zveze gosp. Mr. Ph. Žabkar, poudarjajoč koristnost, ki jo popularizaciji in razmahu tega lepega športa da taka prireditve. Na drugi strani pa je v priznanju, ki ga vidimo v taki prireditvi, ustvarjena nova pobuda pri idealni mladini. Zahvaljujoč se prireditelju KID in želeč športnikom vse uspehe, pozdravlja smuške zборе.

PRIČETEK TEKEM

Pričele so se tekme v raznih tekih. Start in cilji so bili na stadionu, proge pa so šle po okolici, celo čez Poljane. Tekmovalci so vsi pohvalili lepo izpeljane in lepo označene proge. Obveščevalna služba je bila dobro organizirana in napovedovalec je sporočal potek tekem pri vseh višjih kilometrih. Vsi, ki so bili na stadionu, so lahko sledili tekmam v podrobnosti. Smolej, Razinger, Knific... je šlo med prisotnimi. Smolej je prišel na Jesenice samo na tekmo, zvečer se je moral že vrniti na Pokljuko, kjer vodi tečaj. Prejšnji dan je trasiral progo na 65 km; ali bo zmagal, so ugibali. Pričeli so prihajati na cilj z najdaljše proge. Razinger ves živahen, Smolej po svojem starem mirnem konceptu, Knific itd. Lepo je opazovati športne tekne. Nobenemu ne gre za to, da bi koga premagal, vsakemu gre za njegov lastni uspeh.

HOKEJ NA LEDU

2000 gledalcev je privabila večerna tekma v hokeju na ledu med našo Ilirijo in celovškimi KAC. Moštvo KAC je letos v taki formi, da ga oficijelno prištevajo med 4 najboljša nemška hokejska moštva. Na tej tekmi pa se je videlo, da je napredovala tudi naša Ilirija. Kake izrazite premoči ni bilo videti. Igra je bila sicer ostra, toda v mejah športne dostojnosti. Ilirija je dala vodilni gol v prvi tretjini igre. V drugi tretjini so bili gostje najmočnejši in so dali rezultat 3 : 1, v tretji tretjini pa so dali še en gol, da je igra končala 4 : 2. Zmaga gostov je povsem upravičena. Svoje dni je KAC nasul našim fantom vedno več golov.

Za železarski revir je bila edinstvena prireditve in smo gostom hvaležni za odziv.

TEKME V ALPSKI SMUČARIJI, DRUŽBENI NASTOPI, SANKANJE

Nedelja, dne 12. januarja, je bila pravi praznik zimskega športa. Ves okraj in vse mesto je bilo pod vtisom zimskega športa. Pričeli so na Rožci, naj kar sami povedo:

»Z Marjonom sva določena, da sodelujeva pri izvedbi medmestne tekme v veleslalomu na 2 km, ki bo dne 12. jan. 1941 na Rožci v okviru športnega praz-

Nastopno mesto in cilji za številna tekmovanja. Od tod so nastopali in semkaj so se vračali tekmovalci, vmes pa so bile kratke in dolge proge za lepo in plemenito športno tekmovanje

nika KID. Na Rožco sva šla v soboto popoldne in sicer preko Plavškega rovta. Na cilju sva bila že ob pol 5. uri. Iz Skalaške kočice na Rožci je bil pogled na Julijske alpe — čudovit. Še lepši, je bil pogled na oblake, ki so od sonca, ki je zatonilo za Triglavom, prejeli zadnje žarke, ki so se odražali škrlatno na temnomodrem nebu. Ko je tema zakrila naše planine, smo se v koči tudi rano podali k počitku.

Drugo jutro smo bili na vse zgodaj na nogah. Korenina je že pred 7. uro odšel postavljat tekmovalno progo. Tekmovalci so šli za njim, da so mu pomagali pri delu. Beno, Marion in Nace so pripravljali vse potrebno, kar se bo rabilo na cilju. Uroš in jaz sva ponovno pregledala ure, uredila nastopne številke in liste ter se skupno z elektr. Ivanom

Naša »Finca« sta se srečala na jeseniških smuških prireditvah. Joso Gorec, eden prvih organizatorjev zimskega športa in duša vsega dela pri vrhovnem zimskošportnem savezu Jugoslavije, ter Fr. Smolej

podala na Klek, kjer je nastopno mesto. Do sedla na Rožci se z Urošom ne zaustavljava, samo Ivan je zaostal. Pri križpotju na sedlu sva zašla v gosto meglo, ki jo močan veter piha preko grebena, toda teren pozna in sva kmalu na nastopnem mestu. Čez nekaj časa pride za nama tudi Ivan, ki se hitro loti dela, da vzpostavi telefonsko zvezo v dolino. Čez nekaj minut mu to tudi odlično uspe. Med tem časom se je megla še bolj zgoščila in preko roba s koroške strani piha močan veter, noseč s seboj kakor zdrav drobne poledenele snežinke, ki nas biča-

jo v obraz. Toda dobre volje nam tudi to ni vzelo. Ob 9,35 se skozi debelo meglo prikaže na nastopnem mestu Korenini, takoj za njimi pa tekmovalci. S Koreniniem in s sodniki v dolini smo se dogovorili, da se tekmovalci pričnejo ob 9,55 (ko bo mogoče megla že odpihana). Na nastopnem mestu so sedaj zbrani že vsi tekmovalci, tudi oni so vsi premraženi in si na vse načine prizadevajo, da bi se vsaj malo ogreli, preden se odpeljejo po strmih pobočjih Rožce; eni mahajo z rokami, drugi izvajajo prave gimnastične vaje, vsi pa nestrno čakajo, da jih spustimo v dolino. Prvi pride na vrsto zastopnik Ljubljane g. Rajh, ki se kaj hitro izgubi v megli. Nastopna št. 2. je Mariborčan Cizelj, njegov start je prav dober. Za njim je na vrsti Celjan Gradišnik, tudi on hitro zapusti nastopno mesto. Št. 4 je naš prvi zastopnik Praček Ciril, njegov obraz je miren, pogled, hladnejši od pihajočega vetra, je usmerjen na prva vratica in ko mu dam znak za odhod, se mu noge v kolnih skrčijo, roke upro v palice in kakor blisk švigne z nastopnega mesta. Njegov odhod je za trenutek prekinil vse cepetanje in mahanje, vsi smo čutili, da se je odpeljal eden naših najboljših. Takoj za njim je na vrsti Tržičan Slavko Lukanc; tudi njegov start je bliskovit. Potem se vrstijo zastopniki mest: Ljubljane, Maribora, Celja, Tržiča in zopet Jesenic. Med njimi startajo Kobler, Bertoncelj, Klein, Žnidar, Čop Franci, vsi dobro znani tekmovalci. Za konec spustim še dva zastopnika Zagreba, pogledam na uro: kaže 10,45, no, Uroš, midva sva že prestala, saj sva bila 2 uri in pol na nastopnem mestu.

Pri računavanju rezultatov, smo hitro ugotovili, da so Jesenice visoko zmagale. Zmagala Bertoncija je zaslužena.

Ko je ura poldne, je kočica že prazna, vsi tekmovalci so se že odpeljali v dolino. —ok.

V Plavškem rovtu so bile še tekme družabnega značaja, kjer so tekmovali člani obratovodstev KID. Od Sv. Križa pa se je pričela tekma sankočev, ki je bila po številu udeležencev rekordna, in so bili doseženi tudi lepi uspehi. Sankočji so imeli na vsej progi, posebno pa na cilju mnogo gledalcev. Več povedo povsod rezultati.

Tehniški vodja železarne dr. inž. H. Klinar, ki z vsem razumevanjem podpira športna prizadevanja

NA SKAKALNICI

V nedeljo popoldne so se zbrali smučarski zbori na jeseniški skakalnici. Majhna je sicer, toda dopušča krasne skoke. Celo dvojni skok smo videli. Presenetilo pa je veliko število tekmovalcev. Takega števila ne zmora gotovo noben kraj. Sicer pa pri skokih ni cilj dolžina, nego lepota, v tem pa smo imeli razkošje.

DRSALCI NASTOPIJO — 3500 GLEDALCEV

Po lepih in uspešnih prireditvah na snežnih poljih je sledila v nedeljo zvečer prireditev drsalcev, ki je bila tudi zaključna prireditev športnih praznikov. Na stadionu KID, kjer je bila pripravljena ledena ploščica, se je zbralo rekordno število Jeseničanov. Take prireditve so bile na Jesenicah nepoznane vse do športnih iger sodelavcev KID. Tem bolj pomembno je torej, da se lepota umetnosti in razkošje velemest in mest pokaže tudi v delavskem revirju. Nastopili so najboljši jugoslovanski drsalci: državni prvakinji, seniorska in juniorska, ter državni prvaki in številni znani drsalci Ilirije iz Ljubljane.

Ponosni smo Jeseničani, da smo z rekordno udeležbo pokazali pravo zanimanje in s tem priznanje umetnikom na le-

Cesta Sv. Križ-Jesenice je ena najbolj znanih odličnih sankočskih prog. Vse lepe zimske večere je polna sankočev. Četudi malo ostra ponekod, se je sankočskih tekem udeležilo rekordno število tekmovalcev. Na 3 km dolgi progi so bili doseženi lepi uspehi

Par — državni prvak: gđ. S. Palmetova in g. J. Biber. — Videli smo zopet gojen in šolan nastop talentov

Foto: Holinsky

du, drsalci pa so nam pokazali vso umetnost tega lepega športa.

Na ploščo so se pripeljale punčke — naraščaj Ilirije. Nastop naraščaja je bil prisrčna slika. Imel pa je tudi svoj pomen, ker je vabil jeseniško mladino in pokazal, kdaj in kako je treba pričeti z vajami. Vzbudil je občudovanje in zanimanje.

Tisoči so nestrpnost čakali, da se pojavi na ledu državna prvakinja, naša gđ. Silva Palmetova. Zadržila je bila že s svojim lanskoletnim nastopom. Bila je tudi prijazna, da nam je dala nekaj podatkov o svojih uspehih za lanskoletno športno številko T. V. Vsa gojena, vsa šolana in elegantna je izvajala mojstrovine in lepote. Kakor pesem je bil njen nastop »Ples na ledu«. Dala je svojim rojakom višek razkošja z ledene plošče. To so mojstrovine državne prvakinje, ki so zmagovite tudi po svetovnih lediščih. Nihče ne sluti, koliko truda in vaj in volje je potrebnih za take umetnine.

Poskočno, mladostno in temperamentno je zavozila na ledeno ploščo juniorska državna prvakinja (ki pa gre letos že med seniorje) gđ. Vlasta Serneč. Zaživela je na ledu in nenadoma osvojila publiko. Prirodno korajžen je njen nastop, zato ves živ. Simpatična gđ. Vlasta ima dar za artistiko in je mnogo njene umetnosti na ledu usmerjene v to smer. Poleg prvin drsalne umetnosti na ledu, ki jih je izvajala mojstrsko in uglajeno, je zadržila z živahnim značajem produkcije. Čisto po domače je bilo slišati med publiko: ta pa, ta! S tem ljudje dovolj povedo in ocenijo. Gđ. Vlasta Sernečeva je osvojila simpatije vseh in so komaj čakali novih njenih nastopov.

Gđ. Marica Bogatajeva, ki jo poznamo že od lani, je napredovala. Mlada je, dani so vsi pogoji, da bo zasedla juniorsko prvenstvo, na katerega resno aspirira. Z vsem svojim pojavom in izvajanjem na ledu je bila deležna priznanja vseh. V njej biva talent, ki bo še zmagoval.

Juniorska državna prvakinja gđ. Vlasta Serneč je zadržila železarski revir s svojim temperamentnim in lepim nastopom

Foto: Holinsky

Sledil je nastop državnega prvaka g. Thume, ki spada gotovo v vrsto evropskih mojstrov umetnosti drsanja. Dalje je nastopil znani drsalec Ilirije g. Biber. Sledil je nastop najmlajšega med gospodi, g. Janeza Betetta, ki je pokazal svoj veliki talent. Nastopili so še pari: Palmetova-Biber in Sernečeva-dr. Schwab. Za svoje mojstrovine so želi vse odobravanje tisočev gledalcev.

Napovedovalec je najavil ples v slovenski narodni noši, ki ga bo izvajala prvakinja gđ. Silva Palmetova. In res, na ledu se pojavi slovenski dekl'č. Godba zaigra poskočno domačo, na plošči pa vidimo čudovita izvajanja, polna prisrčnosti in umetniških prvin. S tem svojim nastopom bo Silva Palmetova zmagala povsod, saj je napravil ledeno ploščo kar toplo in domačo. Ples v slovenski narodni noši je bil naštudiran do najmanjšega giba. Naštudirala ga je z baletnim mojstrom ljubljanske opere, g. ing. Golovinom že v poletju na parketu. Za led pa ga je izoblikovala do podrobnosti v znani Schäferjevi šoli na Dunaju. Malokdo sluti, da je za vsemi takimi umetniki veliko dela. Gđ. Palmetova goji vse leto balet, od začetka pa do konca ledu pa trenira vsak dan po več ur. Silva Palmetova je zmagala in žela gromovito aplavz.

Še nekrat so se prijazni drsalci Ilirije pojavili na ledu, na kar je bila večerna predstava in s tem tudi III. zimskošportne igre zaključene.

Razdelitev nagrad zmagovalcem bo izvedena pozneje.

Videli smo fante na snežnem polju, občudovali njihovo voljo, videli lepote na ledu — vse v takem razkošju, kakor so bila tega do sedaj deležna le vele-mesta.

III. zimskošportne igre sodelavcev KID so odlično uspele. Zahvala prireditelju, zahvala vsem sodelujočim!

USPEHI ZIMSKOŠPORTNIH IGER KID

v dneh 11. in 12. januarja 1941 v izvedbi športnega komiteja KID

Prehodni pokal, darilo g. predsednika A. Westena, se letos iz tehničnih vzrokov in po sporazumu s prizadetimi obrati ni podelil.

POKAL — DARILLO MESTNE OBČINE JESENICE

(za najboljšega tekmovalca v teku na 16 km v medmestnem tekmovanju)

Prijavljenih je bilo 12 tekmovalcev iz petih mest.

Na startu se jih je javilo 8 iz treh mest (dva iz Ljubljane, dva iz Maribora in štirje iz Jesenic).

Pokal si je priboril Razinger Tone z Jesenic za najboljšim časom dneva 1,15.14.

MEDMESTNO TEKMOVANJE

Vršilo se je v sledečih disciplinah?

Tek na 16 km
Veslalom na 2 km
Skoki za seniorje

Uspeh:

1. Jesenice s številom 19 točk

v postavi:

Razinger Tone in
Smolej Franc — v teku na 16 km
Bertoncelj Jože
Zvan Alojzij
Koblar Stanko in
Štumpfclj Tone — v veslalomu na 2 km
Priboršek Franc in
Klančnik Karel — v skokih

2. Ljubljana s številom 116 točk

3. Maribor s številom 120 točk

Tek na 16 km

V splošni kvalifikaciji

Proga lažjega značaja je potekala s startom in ciljem na športnem stadionu Bratstva, po pobočju Mežaklje, preko sedla na Poljanah na Dobravo in ob desnem bregu Save nazaj s skupno višinsko razliko 220 m. Od celotne dolžine 16 km je bilo izpeljane $\frac{1}{3}$ v ravnici, $\frac{1}{3}$ v vzponu in $\frac{1}{3}$ v padcu. Snežne razmere so bile ugodne. Temperatura — 8° C.

Prijavljenih tekmovalcev 57. Na startu 27. Na cilj prispelo 22.

Uspehi.

Naslov prvaka zimskih iger KID v teku na 16 km za leto 1941. si je priboril Razinger Tone, Jesenice.

1. Razinger Tone, Jesenice (žič.), 1,15.14
2. Smolej Franc, Jesenice (kottl.III), 1,15.58
3. Knific Jožef, Jesenice (Jvk. II), 1,16.18
4. Klančnik Gregor, konstr. od., 1,16.55
5. Zemva Lovro, Jesenice (str.od.), 1,18.31
6. Mrak Franc, žičarna, 1,21.51
7. Korenin Franc, Ljubljana, 1,23.06
8. Benedičič Mirko, Javornik I, 1,25.05
9. Rožič Janez, žičarna, 1,25.56
10. Fanel Karol, Maribor, 1,27.41
11. Istenič Rado, Ljubljana, 1,27.55
12. Legward Lado, Maribor, 1,29.29
13. Arh Alojzij, Javornik I, 1,30.46
14. Kordež Stanislav, stroj. od., 1,35.12
15. Gmajner Janez, Javornik I, 1,44.15
16. Dežman Anton, opekarna, 2,03.01

Izven konkurence so dosegli sledeče čase:

- Petrič Anton, Ilirija, 1,18.56
Robnik, Sm. K. Ljubljana, 1,20.00
Stopar Branko, Ilirija, 1,23.36
Kerštajn Andrej, Ilirija, 1,25.20
Kajžar Franc, Ilirija, 1,33.50
Dekleva, Sm. K. Ljubljana, 1,31.31

Tek na 16 km

Medmestno tekmovanje

Prijavljenih je bilo 5 mest s svojimi reprezentancami. Na startu se je javilo 3.

Uspeh:

1. Jesenice — v postavi: Razinger Tone, Smolej Franc, št. točk 3.
2. Ljubljana — v postavi: Korenin Franc, Istenič Rado, št. točk 18.
3. Maribor — v postavi: Fanel Karel, Legward Lado, št. točk 22.

Tek na 4 km

Proga dolžine 4 km, ravninskega značaja, je tekla s startom in ciljem na športnem igrišču SK Bratstva, po pobočju Mežaklje do naselbine Stan in dom, kjer se je zopet obrnila na igrišče, s skupno višinsko razliko 20 m. Snežne razmere so bile ugodne, temperatura — 8° C.

Prijavljenih tekmovalcev 61. Na startu se jih je javilo 49. Na cilj prispelo 40.

Uspehi.

Naslov prvaka zimskih iger KID v teku na 4 km si je priboril Hrovat Ivan iz Tovarne verig, Lesce.

Dvojica Vlasta Sernec-dr. Schwab. — Tisoči gledalcev so kar čakali, da se zopet prismeje na ledeno polje simpatična Vlasta Sernečeva

1. Hrovat Ivan, Tov. verig, Lesce, 18.40
2. Sajbitz Franc, martinarna, 19.05
3. Čebašek Jože, ekonomat, 19.45
4. Snoj Franc, Tov. verig, Lesce, 19.53
5. Kersnik Vlado, opekarna, 19.56
6. Razinger Stanko, martinarna, 20.34
7. Pogačnik Zdravko, martinarna, 20.35
8. Mlekuš Anton, opekarna, 20.40
9. Vrhunc Stane, kotlarna II, 21.08
10. Smolej Pavel, Javornik II, 21.35
11. Rekar Franc, železn. od., 21.40
12. Boltar Janez, strojni odd., 21.46
13. Markizeti Anton, kotlarna II, 22.19
14. Pintar Jože, opekarna, 22.28
15. Rozman Mirko, martinarna, 22.36
16. Gašperin Jože, žična valjarna, 22.37
17. Lužnik Jože, cevarna, 23.03
18. Prešeren Stane, martinarna, 23.17
19. Zemva Janez, Javornik II, 23.18
20. Koren Jože, martinarna, 23.19
21. Ambrožič Ernest, Javornik II, 23.28
22. Noč Jože, Javornik II, 23.53
23. Mandeljc Vinko, martinarna, 23.57
24. Kozjek Karel, kotlarna II, 24.34
25. Oitzl Hugo, železn. odd., 24.42
26. Lužnik Stanko, Javornik II, 24.55
27. Mlekuš Janez, opekarna, 26.05
28. Dovžan Jože, strojni odd., 26.07
29. Bohinc Miha, opekarna, 26.30
30. Zupan Stanko, kašta, 26.42
31. Škrinjar Lado, Javornik II, 26.47
32. Javh Stane, železn. odd., 27.32
33. Ing. Hubalek Jurij, strojni odd., 27.35
34. Glavič Stanko, Javornik II, 28.05
35. Stana Ivan, opekarna, 28.17
36. Šugelj Stane, strojni odd., 29.41
37. Zupan Franc, martinarna, 30.28

Izven konkurence sta dosegla čas:
Volušnik, Sm. kl. Ljubljana, 19.56
Skačapan, Sm. kl. Ljubljana, 20.23

Patrolni tek na 8 km

Opis proge: proga ravninskega značaja je potekala s startom in ciljem na športnem igrišču SK Bratstva po desnem bregu Save do Hrušice in nazaj s skupno višinsko razliko 20 m. Snežne razmere so bile ugodne, temperatura — 8° C.

Zmagovita in osvajačica Silva z g. Bibrom. Prijazni drsalci naj oprostite, toda Jeseničani so rekli, da tudi pri parih podpira ženska tri ogle pri hiši... Foto: Holinsky

Tekmovalci se zbirajo na terenu

Prijavljenih je bilo 10 patrolnih trojic. Na štartu so se javile 4, skozi cilj dospeli 2 patroli.

U s p e h i.

Naslov prvaka zimskih iger KID v patrolnem teku na 8 km za leto 1941. je dosegla patrola vajeniške šole.

1. Vajeniška šola v postavi: Klinar Anton, Kofol Rafael, Fülle Jože, 43 min. 20 sek.
2. Kombinirana patrola ekonomata, Javornika II, v postavi: Valentar Ciril, Valentar Slavko, Knific Drago, v času 44 min. 16⁷/₁₀ sek.

2 patroli diskvalificirani.

Veleslalom 2 km

Splošna kvalifikacija

Proga s startom na vrhu Veliškega Kleka je tekla po pobočju Rožce mimo kočice TK Skale, skozi 30 vratice v cilj na Mozišču, s skupno višinsko razliko 800 m.

Snežne razmere so bile ugodne, temperatura — 8° C.

Prijavljenih je bilo 50 tekmovalcev, na štartu se je javilo 33 tekmovalcev, na cilj prispelo 33.

U s p e h i.

Naslov prvaka zimskih iger KID v veleslalomu 2 km za leto 1941. si je priboril Bertoncelj Jože, Jesenice.

1. Bertoncelj Jože, Jesenice, vaj. š., 2,07.4
2. Lukmanc Slavko, Tržič, 2,14.9
3. Žvan Alojz, Jesenice, martinarna, 2,15
4. Koblar Stanko, Jesenice, ž. odd., 2,15.4
5. Štumpfelj Tone, Jesenice, str. odd., 2,19.1
6. Praček Ciril, Jesenice, mezd. odd., 2,22.7
7. Knop Ljubo, Celje, 2,25.0
- 8.a Miceli Leon, Jesenice, kotl. II, 2,25.3
- 8.a Megušar Marjan, Ljubljana, 2,25.3
9. Znidar Emil, Jesenice, mart., 2,25.4
10. Saksida Emil, Jesenice, cev., 2,28.5
11. Mejabšek Mirko, Celje, 2,28.9
12. Klein Bruno, Jesenice, gl. pis., 2,29.6
13. Mulej Miloš, Javornik II, 2,33.5
14. Gradišnik Miran, Celje, 2,33.6
15. Čop Franc, Maribor, 2,34.1
16. Dvoršek Fric, Celje, 2,35.0
17. Gajšek Božo, Maribor, 2,37.0
18. Ciselj Miran, Maribor, 2,37.2
19. Dajzinger Luka, Ljubljana, 2,41.4
20. Volčko Viktor, Celje, 2,42.5
- 21.a Repič Borut, Maribor, 2,47.8
- 21.b Voller Kristl, Ljubljana, 2,47.8
22. Čarman Frenk, Tržič, 2,50.3
23. Pesjak Franc, Jesenice, kotl. II, 2,50.8
24. Jellen Fritz, Celje, 2,52.4
25. Žabkar Jože, vajeniška šola, 3,02.1
26. Ropret Ivan, kotlarna II, 3,04.0
27. Kidos S., Zagreb, 3,11.0
28. Lapajne, Zagreb, 3,13.4
29. Reich Anton, Ljubljana, 3,25.2

30. Bukvič Ivan, strojni odd., 3,26.7

31. Topoliš Ferdo, Tržič, 3,41.2

32. Čadež, Tržič, 3,51.6

33. Maier Emerik, Ljubljana, 4,19.7

Najboljši čas dneva je dosegel Bertoncelj Jože, Jesenice, vajeniška šola, s časom 2 min. 7⁴/₁₀ sek.

Veleslalom na 2 km

Medmestno tekmovanje

Prijavljenih je bilo 5 mest s svojimi reprezentancami.

1. Jesenice v postavi: Bertoncelj Jože, Žvan Alojzij, Koblar Stanko, Štumpfelj Tone; število točk 13.

2. Celje v postavi: Knop Ljubo, Mejabšek Mirko, Gradišnik Miran, Dvoršek Fritz; število točk 48.

3. Maribor v postavi: Čop Franci, Gajšek Božo, Ciselj Miran, Repič Borut; število točk 71.

Dvojni skok na jeseniški skakalnici. Strokovnjaki so sicer zapisali, da je premajhna za take prireditve, vendar je potrebna in koristna za vaje revirske mladine

4. Ljubljana v postavi: Megušar Marjan, Dajzinger Luka, Voller Kristel, Rajh Anton; število točk 77.

5. Tržič v postavi: Lukanc Slavko, Čarman Frenk, Čadež, Toporiš Ferdo; število točk 97.

Veleslalom 1 km

Seniorji

Proga je bila speljana na Konarjevem pruntu na pobočju Rožce s startom v bližini Lesene skale ter je tekla v cilj ob gozdu nad Konarjevo žago s skupno višinsko razliko 250 m.

Prijavljenih je bilo 82 tekmovalcev (15 izven), na štartu se je javilo 51 tekmovalcev (5 izven), na cilj dospelo 39 (5 izv.).

U s p e h i.

Naslov prvaka zimskih iger KID v veleslalomu na 1 km za seniorje za leto 1941. si je priboril:

1. Florjančič Boris, martinarna, 1,07.0
2. Špec Ivan, vajeniška šola, 1,10.6
3. Kovač Franc, mezdni urad, 1,11.0
4. Razinger Stanko, vajeniška šola, 1,13.6
5. Levstik Alojz, kotlarna I, 1,16.8
6. Štolcer Bogo, ekonomat, 1,17.6
7. Pirš Darinko, žičarna, 1,19.8
8. Vister Marijan, vajeniška šola, 1,21.2
9. Šmid Lado, cevarna, 1,22.3
10. Arij Mihael, žična valjarna, 1,26.0
11. Sušnik Vlado, mezdni urad, 1,28.2
12. Hafnar Oto, vajeniška šola, 1,30.4
13. Praprotnik Martin, Javornik I, 1,32.0
14. Ing. Švigelj Fedor, gl. pisarna, 1,34.0
15. Iskra Franc, kotlarna II, 1,36.5
16. Karmelj Vekoslav, železn. odd., 1,37.1
17. Mirtič Vinko, Javornik II, 1,38.3
18. Noč Jože, Javornik I, 1,40.0
19. Zupan Jože, martinarna, 1,40.5
20. Noč Stanko, strojni oddelek, 1,42.0
21. Klinar Ciril, kotlarna I, 1,43.8
22. Štravs Avgust, železniški odd., 1,49.0
23. Kernik Vlado, opekarna, 1,51.0
24. Gmajnar Janez, Javornik I, 1,55.4
25. Rozman Ivan, vajeniška šola, 1,57.2
26. Lipovšek Franc, cevarna, 1,58.6
27. Pem Stanko, strojni oddelek, 2,00.8
28. Bertoncelj Alojz, kotlarna II, 2,03.2
29. Markelj Franc, Javornik II, 2,04
30. Maleh Tine, vajeniška šola, 2,05.7
31. Rožič Alojz, železniški oddelek, 2,09.0
32. Kapus Ciril, opekarna, 2,10.6
33. Šiler Rudolf, kotlarna II, 2,20.0
34. Beden Jaka, ekonomat, 2,51.5

Izven konkurence so bili doseženi sledeči časi:

- Polajnar Cvetko, Sava, 1,13.8
- Bukolin Evgen, Sava, 1,22.8
- Rogelj Mirko, Sava, 1,27.2
- Malej Janez, Tržič, 1,30.0
- Kališnik Janez, Tržič, 1,46.8

Veleslalom 1 km

Juniorji

Tekmovalo se je na isti progi kot za seniorje.

Prijavljenih je bilo 59 tekmovalcev. Na štartu se jih je javilo 35. Na cilj dospelo 28 tekmovalcev.

U s p e h i.

Naslov prvaka zimskih iger KID v veleslalomu na 1 km za juniorje v letu 1941. si je priboril:

1. Stare Marjan, martinarna, 1,03.2
2. Mulej Tinček, tovarna verig, 1,06.8
3. Mrak Marjan, martinarna, 1,09.4
4. Ulčar Jože, vajeniška šola, 1,11.9
5. Huter Jože, vajeniška šola, 1,18.8
6. Tuma Ivan, vajeniška šola, 1,24.1
7. Burnik Janko, vajeniška šola, 1,28.0
8. Kodrič Ivan, 1,30.0
9. Špec Zvonko, strojni oddelek, 1,32.2
10. Arnež Peter, kotlarna I, 1,34.0
11. Vilman Franc, žičarna, 1,37.4
12. Petač Mirko, vajeniška šola, 1,38.4
13. Svetko Jože, gl. pisarna, 1,43.5
14. Vidic Janez, vajeniška šola, 1,43.9
15. Javornik Jože, kotlarna II, 1,45.6
16. Bertoncelj Albert, vajeniška šola, 1,47.4
17. Košir Marjan, vajeniška šola, 1,47.9
18. Ažman Marjan, vajeniška šola, 1,54.0
19. Podbršček Mirko, vajeniška šola, 1,56.2
20. Voje Jože, vajeniška šola, 2,04.0
21. Pochila Marjan, žična valjarna, 2,06.1
22. Dolc Ignac, vajeniška šola, 2,08.7

23. Frelj Anton, 2,13.5
24. Oblak Anton, vajeniška šola, 2,15.0
25. Polajnar Srečko, Javornik II, 2,27.6
26. Gorinšek Franc, kotlarna II, 2,32.3

Izven konkurence sta dosegla čas:

- Aman Čoka, Tržič, 1,09.0
Lukanc Matevž, Tržič, 1,11.8

Najboljši čas dneva je dosegel Stare Marjan, Jesenice, martinarna, s časom 1,03.2.

Slalom 300 m

Proga je bila izpeljana s startom in ciljem na Konarjevem pruntu na pobočju Rožce s skupno višinsko razliko 80 m.

Skupina a): dame

Prijavljenih 13, startalo 10, na cilj dospelo 10.

U s p e h.

Naslov prvakinje zimskih iger KID si je priborila za leto 1941. v slalomu na 300 m:

1. Praček Lojzka, mezdni urad, 0,27.0
2. Heim Erika, glavna pisarna, 0,28.2
3. Stolcar Pavlina, glavna pisarna, 0,31.2
4. Praček Anica, mezdni urad, 0,35.0
5. Pohar Silva, mezdni urad, 0,36.0
6. Klinar Ivica, mezdni urad, 0,48.0
7. Černivec Boža, martinarna, 1,01.0
8. Klinar Edit, glavna pisarna, 1,11.3
9. Soušek Hilda, strojni oddelek, 1,19.3
10. Torkar Stanka, insp. dela, 2,05.0

Skupina b): obratovodje

Prijavljenih 39, startalo 35, na cilj dospelo 35.

U s p e h.

Naslov prvaka zimskih iger KID za leto 1941. si je priboril v slalomu na 300 m za obratovodje:

1. Sega Boris, ekonomat, 0,25.4
2. Stolcar Bogo, ekonomat, 0,26.2
3. Ravhekar Avgust, kotlarna III, 0,27.0
4. Ing. Fedor Švigelj, glavna pisarna, 0,28.2
5. Ing. Černivec Sergej, martinarna, 0,30.3
6. Ing. Dermelj Mirko, kotlarna II, 0,32.2
7. Zupančič Uroš, žičarna, 0,33.0
8. Homovec Bogo, Javornik I, 0,34.2
9. Grošelj Anton, žična valjarna, 0,38.0
10. Marn Miran, žična valjarna, 0,46.3
11. Svetlin Tone, mezdni urad, 0,50.0
12. Učakar Božo, Javornik II, 0,58.0
13. Ing. Hubalek Jurij, strojni odd., 1,04.2
14. Pečan Ivan, vajeniška šola, 1,06.2
15. Štrumbelj Alojz, mezdni urad, 1,16.0
16. Škoflek Maks, glavna pisarna, 1,20.4
17. Ing. Petrovič Srečko, insp. del., 1,36.1
18. Marn Herman, glavna pisarna, 1,40.2
19. Ing. Baltič Franjo, opekarna, 1,43.0
20. Tverdi Egon, glavna pisarna, 2,42.0
21. Ing. Weitz, cevarna, 3,08.3

Skupina c): juniorji

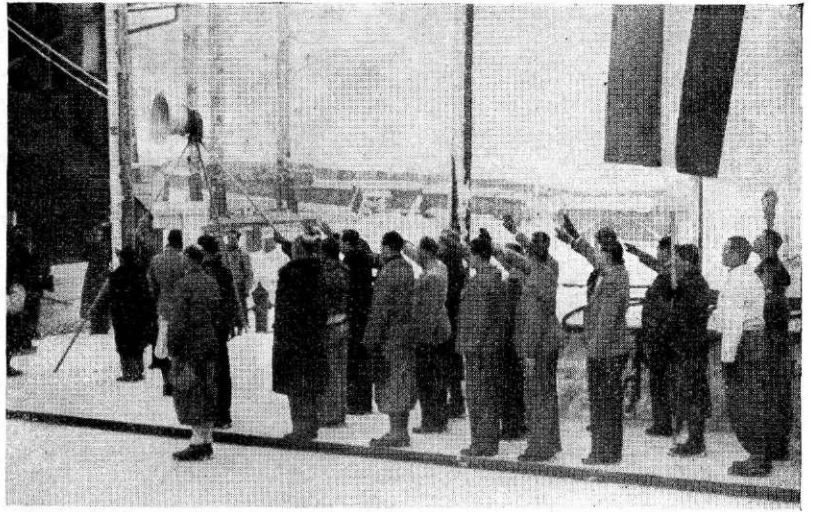
Prijavljenih 6 tekmovalcev, startalo 5, na cilj dospeli 4.

U s p e h.

Naslov prvaka zimskih iger KID v slalomu na 300 m za juniorje za leto 1941. si je priboril:

1. Stare Ivan, ekonomat, 0,33.1
2. Novk Milan, žičarna, 0,37.0
3. Novak Metod, Javornik II, 0,42.2
4. Semlak Karol, Javornik II, 1,56.0

Gostje celovškega KAC, poznano eno najboljših hokejskih moštev v Nemčiji. Na Jesenicah so nastopili z našo Ilirijo. Prva hokejska tekma na Jesenicah

Sankanje enosedžno

Sankanje se je vršilo na občinski cesti Jesenice - Sv. Križ s startom pri jesenih Za mlako ter ciljem pred gostilno Čufar na Jesenicah.

Proga dolžine 3 km z višinsko razliko 500 m. Snežne razmere so bile ugodne, temperatura -10° C.

Prijavljenih je bilo 95 sankočev, na startu se je javilo 82, na cilj prispelo 78 tekmovalcev.

U s p e h.

Naslov prvaka zimskih iger KID v sankanju enosedžno za leto 1941. si je priboril:

1. Čop Alojz, kotlarna I, 5,15
2. Kalan Mirko, železniški oddelek, 5,31
3. Noč Andrej, Javornik II, 5,37
4. Ažman Stanko, Javornik II, 5,38
5. Pogačnik Pavel, strojni oddelek, 5,43
6. Prevc Peter, vajeniška šola, 5,44
7. Noč Franc, valjarna, 5,46
8. Robič Gregor, martinarna, 5,46
9. Božič Jože, vajeniška šola, 5,47
10. Markizeti Drago, cevarna, 5,49
11. Pengal Anton, železniški oddelek, 5,49
12. Natlačén Fric, Javornik II, 5,50
13. Razinger Stanko, martinarna, 5,50
14. Pogačar Franc, strojni oddelek, 5,55
15. Šubič Božo, martinarna, 5,57
16. Tratnik Lojze, strojni oddelek, 5,57
17. Bučar Julij, kotlarna II, 5,58
18. Jeraša Alojz, žičarna, 5,58
19. Razinger Ignac, železniški oddelek, 6,00
20. Gašperin Jože, valjarna, 6,00
21. Smolej Pavel, Javornik II, 6,00
22. Rogelj Tone, ekonomat, 6,01
23. Knific Mirko, žičarna, 6,01
24. Režek Anton, martinarna, 6,01
25. Gluhar Anton, martinarna, 6,04
26. Rozman Ivan, vajeniška šola, 6,05
27. Valjavec Franc, cevarna, 6,05
28. Ovnič Maks, Javornik II, 6,08
29. Markič Ivan, mezdni urad, 6,09
30. Kink Tone, mezdni urad, 6,10
31. Robič Marjan, vajeniška šola, 6,10
32. Erzer Albin, Javornik I, 6,11
33. Tristan Marjan, Javornik I, 6,14
34. Pirc Oton, cevarna, 6,15
35. Černivec Ivan, žičarna, 6,15

36. Razinger Anton, strojni oddelek, 6,15
37. Škrinjar Lado, Javornik II, 6,16
38. Smolej Slavko, strojni oddelek, 6,18
39. Pogačnik Jože, opekarna, 6,18
40. Fon Ivan, kotlarna II, 6,19
41. Tušek Janez, Javornik II, 6,20
42. Thaler Franc, hladna valjarna, 6,20
43. Dolžan Franc, martinarna, 6,21
44. Razinger Štefan, cevarna, 6,22
45. Andolšek Ivan, strojni oddelek, 6,23
46. Vidmar Ivan, martinarna, 6,24
47. Pogačnik Zdravko, martinarna, 6,26
48. Pivk Matevž, Javornik II, 6,28
49. Oman Rudolf, žičarna, 6,29
50. Kavčič Zinka, Javornik II, 6,30
51. Čop Franc, žičarna, 6,35
52. Žurman Ivan, vajeniška šola, 6,35
53. Kogovšek Anton, Javornik II, 6,36
54. Ažman Hugo, žičarna, 6,38
55. Kus Jože, martinarna, 6,38
56. Troha Ignac, kotlarna I, 6,41
57. Udir Leopold, Javornik I, 6,41
58. Iskra Franc, martinarna, 6,42
59. Smuk Ludvik, martinarna, 6,44
60. Ogrinc Antonija, martinarna, 6,46
61. Kovač Anton, glavna pisarna, 6,47
62. Ulčar Ivan, strojni oddelek, 6,48
63. Aman Ivan, martinarna, 6,50
64. Klinar Franc, vajeniška šola, 6,51
65. Malej Fric, žel. oddelek, 6,51
66. Rabič Valentin, ekonomat, 6,54
67. Rebolj Anton, martinarna, 6,55
68. Terček Jože, Javornik II, 6,56
69. Koselj Ivan, martinarna, 6,57
70. Žlebin Ivan, martinarna, 7,00
71. Robič Franc, martinarna, 7,10
72. Zemljak Roman, Javornik II, 7,17
73. Šlibar Janko, Javornik I, 7,26
74. Čimžar Leopold, martinarna, 7,38
75. Ravnik Jože, žičarna, 7,43
76. Strojnar Ignac, Javornik II, 7,54
77. Kragelj Valentin, strojni oddelek, 8,31
78. Skumavec Janez, martinarna, 11,27

Sankanje dvosedžno

Tekmovalo se je na isti progi kot enosedžno. Prijavljenih 32 sank, startalo 31, na cilju dospelo 31.

U s p e h.

Naslov prvaka zimskih iger KID v sankanju dvosedžno za leto 1941. si je priboril:

1. Fležar Ignac, strojni oddelek, 5,45
2. Dovžan Jože, strojni oddelek, 5,57
3. Einhauer Franc, mezdni urad, 6,01
4. Tratnik Janez, Javornik II, 6,01
5. Gašperin Rudolf, kotlarna II, 6,02
6. Stojan Vladko, cevarna, 6,03
7. Lazar Anton, kotlarna II, 6,04
8. Kvarantar Ludovik, žičarna, 6,04
9. Zupan Stanko, kašta, 6,06
10. Soušek Franc, strojni oddelek, 6,12
11. Poženel Riko, žel. oddelek, 6,14
12. Legat Lovro, ekonomat, 6,14
13. Modre Ludvik, strojni oddelek, 6,14
14. Rinaldo Ivan, strojni oddelek, 6,15
15. Komic Jože, strojni oddelek, 6,15
16. Torkar Pavel, vajeniška šola, 6,16
17. Medvešček Miha, strojni oddelek, 6,19
18. Primic Venčeslav, žel. oddelek, 6,20
19. Jeglič Ivan, martinarna, 6,31
20. Ambrožič Janez, kotlarna II, 6,31
21. Pikon Miha, ekonomat, 6,35
22. Šmid Jaka, martinarna, 6,38

Vrste smučarske mladine železarskih Jesenic

23. Hafner Francka, opekarna, 6,43
 24. Razbornik Gustel, kotlarna I, 6,46
 25. Knific Marija, žičarna, 6,52
 26. Vister Valentin, vajeniška šola, 6,56
 27. Lipovec Albin, mezdni urad, 6,56
 28. Milovanović Dimitrije, kotlarna II, 7,05
 29. Ambrožič Franc, kotlarna I, 7,14
 30. Culkar Franc, mezdni urad, 7,17
 31. Kašnik Mirko, cevarna, 7,34
- Najboljši čas dneva je dosegel Fležar Ignac, strojni oddelek, 5,45.

Skoki Seniorji

Skoki so se vršili na klubski skakalnici SK Bratstva na pobočju Mežaklje. Prijavljenih je bilo 50 skakačev. Startalo jih je 52.

Doseženi uspehi:

Naslov prvaka zimskih iger KID v skokih seniorjev za leto 1941. je dosegel:

V splošni kvalifikaciji:

1. Priboršek Franc, Jesenice, strojni oddelek, 144,7
2. Klančnik Karol, Jesenice, kotlarna II, 141,3
3. Zalokar Jože, Jesenice, Plavž, 131,8
4. Zupan Ivan, martinarna, 129,2
5. Kavalar Vinko, kotlarna II, 128,4
6. Bukovnik Leo, strojni oddelek, 127,3
7. Ropret Milan, Javornik II, 126,6
8. Praček Ciril, mezdni urad, 124,6
9. Gradšnik Fedor, Celje, 124,1
9. Rozinger Tone, žičarna, 123,0
10. Razinger Tone, Ljubljana, 122,3
- 11.a Klančnik Gregor, konstr. oddelek, 120,7
- 11.b Božič Branko, Ljubljana, 120,7
12. Veller Kurt, Maribor, 117,7
13. Razinger Stanko, vajeniška šola, 116,2
14. Jeklič Janez, žel. oddelek, 116,1
15. Škofič Srečko, Maribor, 114,1
16. Rozman Janko, tovarna verig, 114,0
17. Goričan Anatoč, Celje, 113,1
18. Potočnik Alojz, kotlarna II, 112,1
19. Maček Peter, žičarna, 106,2
20. Arh Alojz, Javornik I, 97,8
21. Smolej Pavel, Javornik II, 94,8
22. Rožič Janez, žičarna, 76,2
23. Dežman Anton, opekarna, 73,3
24. Dobrila Edvard, tovarna verig, 69,1

Skoki za juniorje

Skakanje se je vršilo na isti skakalnici kot za seniorje. Prijavljenih je bilo 23 tekmovalcev, na startu jih je bilo 23.

Uspeh.

Naslov prvaka zimskih iger KID v skokih juniorjev za leto 1941. si je priboril:

1. Brun Berti, Javornik I, 130,2
2. Razinger Alojz, martinarna, 129,2
3. Huter Jože, vajeniška šola, 123,7
4. Jekler Silvo, žičarna, 118,7
5. Dolinar Albin, strojni oddelek, 115,8
6. Langus Marijan, Javornik II, 109,2
7. Brun Dušan, žičarna, 104,6
8. Praprotnik Mirko, Javornik I, 93,4
9. Klinar Tone, vajeniška šola, 76,0
10. Krznarič Jože, martinarna, 73,8
11. Razinger Ljubo, vajeniška šola, 72,9
12. Legat Peter, cevarna, 61,1
13. Smolej Anton, Javornik II, 35,2

Izven konkurence so dosegli:

- Zalokar Zoran, SMK Ljubljana, 129,1
 Gregorič Polde, Ilirija, 128,4
 Legat Pavel, Ilirija, 128,1
 Javornik Ivo, SMK Ljubljana, 118,3
 Mulej Ivan, Ilirija, 103,3
 Nedog Janez, SMK Ljubljana, 98,2
 Mežek Janko, Ilirija, 96,8
 Rojc Miloš, SMK Ljubljana, 86,6
 Volk Albin, Ilirija, 86,2
 Mugerle Stane, SMK Ljubljana, 48,1

OBVESTILA

ZDRAVNIŠKA SLUŽBA ZA FEBRUAR

Za mesec februar 1941 se odreja sledeči vrstni red zdravniške službe ob nedeljah, ki velja za vse družinske člane in zavarovane člane brez razlike na njih bivališče, in sicer:

2. februarja 1941 g. dr. Čeh Milan.
9. februarja 1941 g. dr. Hafner Jože.
16. februarja 1941 g. dr. Keržan Bartol.
23. februarja 1941 g. dr. Čeh Milan.

Podpredsednik: E. Giorgioni, s. r.

VEČER SLOVENSKE PESMI MED NAMEŠČENCI KID

Nastop pevskega kvarteta „Fantje na vasi“ iz Ljubljane

Na pobudo tehniškega ravnatelja KID gosp. dr. ing. Klinarja in na povabilo uradnikov Kranjske industrijske družbe je dne 17. jan. t. l. nastopil v tovarniški kazini s samostojnim koncertom slovenskih narodnih in umetnih pesmi znani pevski kvartet »Fantje na vasi« iz Ljubljane.

Koncert »Fantov na vasi« je v letošnji zimi že tretja prireditev uradništva KID, ki pomenijo novo dobo družbenega življenja v društvenih prostorih tovarniške kazine. Skioptičnim predvajanjem narodnih običajev in slovenske kmetijske ohceti v naravnih barvah je sledilo predavanje obratovodje KID in docenta slov. univerze gosp. ing. Rekarja o železarstvu, temu znanstvenemu predavanju je sledil sedaj večer lepe slovenske pesmi. Tako se pridružuje sedaj tudi jeseniški nameščencem v svojem društvu smernicam jeseniške javnosti v prirejanju lepih prireditev. Tako je tudi prav, kajti vsi smo poklicani, podpirati in gojiti lepo stvar, kakor jo v veliki meri goji vse jeseniško ljudstvo po številnih društvih. Plehke zabave se umikajo lepim in vsebinsko bogatim družbenim prireditvam.

Koncert je obsegal 18 slovenskih pesmi, med temi 14 pristnih narodnih ter štiri umetne slovenske pesmi. Kvartet je nastopil v slovenskih narodnih nošah, kar je dalo celotni prireditvi še posebno obeležje in povzdignilo našo narodno in kulturno bit.

Pevski kvartet »Fantje na vasi« sestavljajo bratje Zvone, Jaka in Stane Lumbard, kot drugi basist pa Lojze Levstik. Kvartet je pričel nastopati v radijski oddajni postaji leta 1932., kjer sodeluje še danes. V radiu je doslej nastopil približno 300krat. Sodeluje pa s

slovensko pesmijo tudi pri drugih prireditvah. Pevski kvartet goji izključno nepokvarjeno, preprosto in lepo narodno pesem, ji daje izvorni poudarek tako v pogledu besedila kakor tudi v pogledu napeva in melodioznosti ter prednašanja. Seznanja z njo široke sloje naroda ožje in širše domovine ter brate onstran meja in jo ohranja takšno, kakršna se je porodila v naši narodni duši pred sto in sto leti. Danes ima zbranih in naštudiranih preko 600 izvirnih slovenskih pesmi; mnoge med njimi so bile že pozabljene ali pa poznane le po ozkih predelih slovenske zemlje.

Kvartet »Fantje na vasi« ima ta svoj naziv torej po svoji vsebini gojenih pesmi. Tudi svojo zgodovino ima. Pokojni župnik trnovske fare v Ljubljani Ivan Vrhovnik piše v svoji knjigi tudi to, da je okrog leta 1889. začel poučevati petje g. Albert Sič, upok. profesor ženske realne gimnazije v Ljubljani, štiri mlade Trnovčane v Lumbardjevi hiši v Trnovski ulici. Trnovski kvartet je postajal jedro, okrog katerega so se pričeli ustanavljati še drugi. V tem kvartetu se je udeleževal tudi oče naših bratov Lumbardjev. V isti hiši v Trnovski ulici se vadi petja tudi današnji kvartet »Fantje na vasi«. Torej na tradicionalnem pevskem domu. Kvartet vodi njegov član g. Stane Lumbard.

Na jeseniškem večeru je kvartet zapel same narodne pesmi v različnih priredbah. Med drugimi 200 let staro v Bucharjevi priredbi: Tukaj ležje rakje in nagje, Hafnerjevo Kaj kleplje, Siromak in Tiho polje. Dalje Žirovnikovo Ribniško z živahno vsebino, Pregljevo O, dober večer ljubca moja, Štirje letni časi, Pri farni cerkvi in številne druge.

»Fantje na vasi«

Kvartet se je glasovno odlično skladal, zapel z vsem občutkom ter naravnost presenetil z jasno in razločno izgovorjavo. S svojim lepim petjem, z idealno ubranostjo nam je kvartet podal šopek najlepše lirike. Kvartetu se pozna dobra pevška šola, polno doživljanje in

občutje za res pravilno prednašanje slovenske narodne pesmi.

Fantje so morali ponoviti domala vse pesmi, želi so navdušeno odobravanje vseh, večer ostane nepozabna lepota.

Fantje na vasi, pojte po domovini lepo in ubrano in izpričujte naše narodne lepote in še se oglasite ob naših dimnikih.

SIROMAK

(Marija Brenčičeva)

zložil Hafner Lovro

Brat moj kamen,
bela cesta sestra moja,
tira me naprej brez konca,
brez pokoja.

Kadar jaz odhajam,
nihče ne žaluje,
ko se vracam,
nihče me ne pričakuje.

Kadar grem skoz gozd,
še ptice onemijo,
drobni žarki sonca
plaho vmes strmijo.

Šumljajočega studenca
spev utihne,
skoz vrhove drevja
veter glasno vzdihne.

Po obrazu bijejo me,
bijejo me dolge veje,
v gozdu je temno,
a v srcu še temneje.

»GORENJSKA KMETSKE OH CET« V BARVASTEM FILMU

Skioptično predvajanje doslej največje izvedbe »Gorenske ohceti« v naravnih barvah. Posnetki velike prireditve na kulturnem festivalu železarskih Jesenic.

Dne 22. januarja je vodstvo festivala KID priredilo v prostorih kina Radia skioptično predvajanje »Gorenske kmetke ohceti« za nastopajoče in za vso jeseniško javnost. Na sporedu sta bili dve predstavi, obe polno zasedeni. Predstavo je ponovno obiskal tudi upravni svetnik KID g. J. Pfeifer, ki je posebej čestital lepemu smotru in uspehu pripravljalnega odbora.

Kakor znano, je bila v okviru kulturnega festivala sodelavcev KID uprizorjena kmetka ohcet v taki originalnosti in v takem obsegu kakor gotovo še nikoli doslej in verjetno težko še kdaj. Pri izvedbi je sodelovalo 483 nastopajočih v narodnih nošah, vsa Gorenjska pa je odstopila dragoceno starinsko opremo. Vso stvar je za nastop priredil znani prosvetni delavec g. France Klinar, sodelovala pa so vsa kulturna in prosvetna društva železarskega revirja in okolice. O prireditvi smo pbljže poročali v kulturni številki našega lista leta 1940.

Ob priliki skioptičnega predvajanja te razkošno lepe domače stvari smo ponovno spoznavali, kako zelo je škoda, da narodna prireditve v edinstvenem obsegu in v edinstveni izvedbi ni bila filmana. Ne pade za to krivda na prireditveni odbor KID, kajti obveščena so bila vsa v poštev prihajajoča naša podjetja, narodnoprosvetna in kulturna.

Z zadovoljstvom pa smo na skioptičnem predvajanju lahko ugotovili, da je v kljub temu ohranjen edinstveni spomin na to veliko narodno prireditve. Gospa ravnateljeva dr. Klinarjeva, gosp.

Mr. Ph. Koželj in gosp. Slavko Smolej so s posnetki v naravnih barvah zbrali revijo in prizore »Gorenske kmetke ohceti« v velikem delu njenega poteka. Ako ne celotnega filma, imamo ohranjenega vsaj nekaj.

Barvaste posnetke je predvajal in tolmačil v smiselni sestavi, z lepim uvodom in zaključkom znani fotoamater gospod S. Smolej:

Ko je KID s svojimi prvimi zimskimi in letnimi športnimi nastopi sodelavcev podkrepila športno misel v kraju in

s tem podprla delo društev, ki imajo na programu športno vzgojo mladine, so železarske Jesenice pri naslednjih prireditvah šle korak naprej. V okviru II. letnih iger so bile na prvem mestu kulturne prireditve z nastopom prosvetnih delavcev vsega železarskega revirja, da je bilo tako priznано in podprto tudi delo kulturnih društev.

Če je bila uprizoritev vsebinsko močne igre »Plavža«, igrana na prostem, že sama po sebi velik dogodek, je bil višek lanskoletnega praznika Jesenic gotovo prikaz »Kmečke ohceti«. Vsakdo, ki je sodeloval ali bil samo gledalec, bo prešerno lepoto »Gorenske kmetke ohceti« ohranil v najlepšem spominu. Tudi igra »Plavž«, ki je zajeta iz naše narodne železarske zgodovine, je delo gosp. Fr. Klinarja.

Predavatelj je pokazal nekaj krasnih posnetkov scen igre »Plavža«, nato pa je v najlepši sestavi prikazal in razlagal »Gorensko kmetko ohcet«. Predvajanje je končal s krasnim simbolom jeseniških dimnikov: »Ko se za konec nočnejšega skioptičnega predvajanja dveh najuspelejših prireditev kulturnega festivala vracam nazaj h gozdu naših dimnikov, iz katerih senc so izšli pobuda, sredstva, sposobnost in delo, kar vse je omogočilo edinstveno prireditve, ki ni bila samo domača in prisrčna, pač pa tudi impozantna prireditve, kjer je gorenjsko narodno jedro utegnulo zaživeti tako, kot to zna jeseniški železar, ki je take prireditve sposoben in vreden.«

Predvajanje je pokazalo, da imamo ohranjen najlepši spomin na krasen narodni običaj.

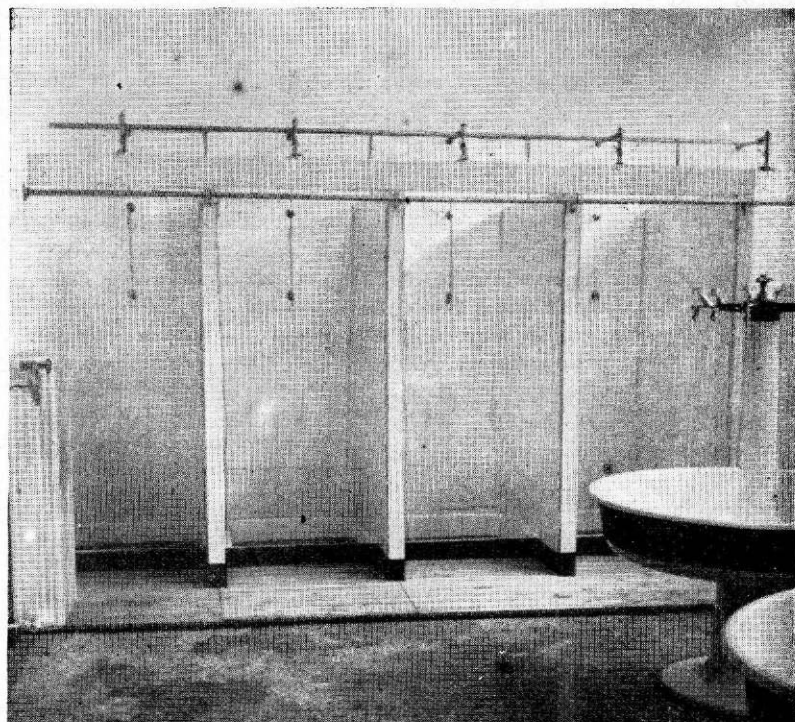
Pripomniti je potrebno, da je najprej avtor gosp. France Klinar dal vse avtorske pravice za predvajanje širokogrudno na razpolago kot pravi kulturni delavec in tako tudi vsi fotoamaterji, ki v kulturnih prireditvah ne iščejo nobene dobička. Vodstvo prireditev KID ima v tej snovi eno najlepših narodnih zbirk.

Svatovski vozovi

Moderna in higiensko urejena umivalnica v cevarni s toplo in mrzlo vodo. Na desni strani so nameščene praktične milnice

Poleg umivalnikov so nameščene v umivalnici še prhe, ves prostor pa je skrbno ogrevan. (Na sliki manjkajo še zavese pred prhami)

Urejevanje naših obratovališč HIGIENSKE NAPRAVE V CEVARNI

Delo je vsa prednost človeka, stanov in narodov.

Toda domala vsako delo je podvrženo nečistoči, prahu, razni navlaki i. pod. Sivi dimniki, sajaste kovačnice, počrnele delavnice, prašne pisarne — to je nekaka splošna oznaka delovnih prostorov. Take celo pesniki opevajo.

Tako je bilo že od davna. Počrnela in sajasta so cela mesta industrijskih revirjev (Šlezija, Porurje, Trbovlje, Jesenice itd.). Razumljivo je, da ne more biti najlepše tam, kjer se pridobiva črna kurivo, kjer se ob siloviti energiji pretvarjajo rudnine v izdelke. Vsa ta črnina, smo rekli, pa spada že kar k simbolu industrijskega dela.

Jedilnica v obratu cevarne je svetel in higiensko urejen prostor. V levem kotu je nameščena moderna ogrevalna omara za topla jedila

V človeku pa biva želja po lepšem in boljšem, volja pa napredovanju. Nova doba je pričela študirati tudi to »črno« vprašanje v prid človeka. Vse nove gradnje, bodisi stanovanjske ali delovne, imajo predvidena zboljšanja v pogledu udobnosti, sonca, zraka in čistoče. Industrijska iniciativa in vodstvo pristopata k tej izvedbi ponekod bolj, drugod manj, kakor pač narekujejo razmere. Zavest, da

po obratih delamo ljudje,

je storila mnogo. Tam, kjer smo mislili, da mora biti vse prašno in umazano, so namestili čistilno napravo za odvajanje prahu; tam, kjer smo mislili, da mora biti vse temno, so namestili veliko okno, da se je v delovni prostor prismejala svetloba. Celozelenje in rože so dobile svoj prostor po novo zgrajenih industrijskih objektih. Tako je tudi prav, saj prebije človek v delavnicah tretjino delovnih let. Jubilant, ki je delal v tovarni 40 let, je prebil 13 let v delovnem prostoru, zato pač ni vseeno, kako je prostor za človeka urejen.

—o—

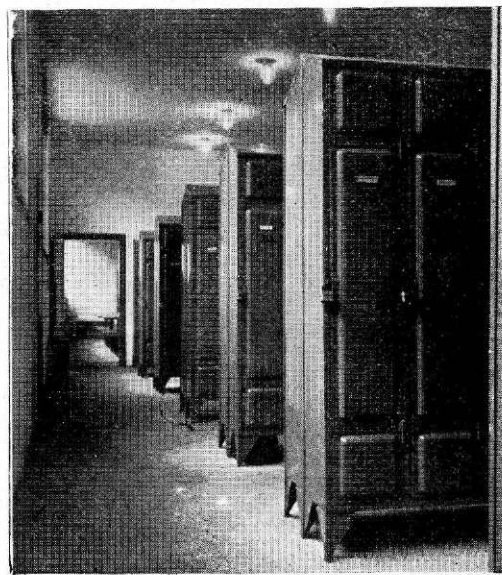
Sem spadajo v prvi vrsti higienske naprave. Higienske ureditve so človeku pri delu najbolj potrebne in so tudi močno viden znak naprednega ali nazadnjaškega obrata. Ko so se vrnila naši sodelavci s študijskih potovanj in ogledov inozemskih tovarn, so prav vsi od kraja zapisali v svoja poročila na prva mesta: »Videli smo lepe higienske ureditve: kopalnice, umivalnice, jedilnice, shrambe itd.«

Toda vse te potrebne ugodnosti za človeka so odvisne tudi od razmer. Ali je gradnja nova ali stara, ali ima prostor za smotrno ureditev prostorov ali pa so

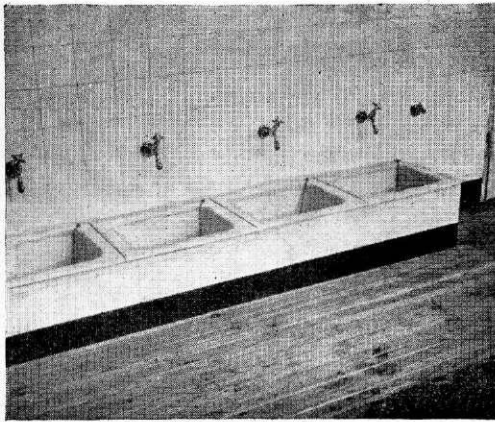
delavnice od nekdanj stisnjene na nedovoljen prostor. Ali je zavarovanje dela zadržano brez potreb novih iskanj in zgradb, da se lahko pristopi k urejevanju udobnosti, ali pa je treba utrjevati še in še proizvodni del.

Za naše podjetje velja, da, kar se razmestitve in prostorov tiče, ni srečno položeno. Stisnjeni smo in za vsak prizidek se borimo s prometom, s tesnobo in nevarnostjo. Za kake večje preureditve v tej smeri bo treba časa in prilik.

Vendar je naša industrija pristopila tudi k reševanju higienskih ureditev po obratih. Mnogo pomanjkljivosti je bilo popravljenih v tem oziru. Tehn. ravnatelj dr. inž. Klinar je posebno naklonjen tudi

Prostor za shrambo ali preoblačilnica z ločnimi omaricami z izhodom v umivalnico in jedilnico

Poleg umivalnikov in prh so v prostoru nameščene še umivalnice za noge. Povsod topla in mrzla voda

temu važnemu vprašanju, kar smo imeli priliko že videti in kar izpričujejo nove moderne higienski ureditve v obratu naše cevarne, ki postaja pod vodstvom gosp. **Bohnena** glede reda in čistote pravi vzorni obrat naše železarske skupnosti.

Podobne naprave bodo urejene in obstoječe izboljšane tudi po drugih obratih, kolikor bo dopuščal prostor.

Higienske ureditve v cevarni so posebno srečno izpeljane. Vsi prostori ležijo

drug za drugim vzdolž delovnega prostora, so dovolj veliki in svetli. Vsi so greti s centralno kurjavo, umivalnice imajo toplo in mrzlo vodo, v jedilnici pa je nameščena posebna omara za topla jedila.

Jedilnica, kjer použije delavstvo jedila, ki jih prinesejo s seboj ali se jim dostavijo v jedilnih pavzah, je prijetno in čisto bivališče. Svetla je, opremljena z mizami in klopmi, na stenah so nameščene slike, pridružile pa se bodo še rože tako, da ima človek na razpolago res okusen in udoben jedilni prostor.

Shramba ali preoblačilnica je opremljena z omaricami. Vsak delavec ima svojo omaro, kamor lahko shrani izmenjano obleko. Prostor je seveda prijetno kurjen.

Umivalnica je moderno in higiensko urejena. Umivalniki, posebni umivalniki za noge, prhe — vse s toplo in mrzlo vodo, vse obloženo s ploščicami in ogrevano. V nadaljnjem ločenem prostoru so urejena higienska stranišča.

Higienske ureditve v cevarni niso vzorne samo pri nas, nego verjetno vzgled mnogim delavnostim.

V načrtu je, da bodo podobne ureditve izvršene sčasoma tudi po drugih obratih. S tem bo storjen zopet korak naprej.

Na razpolago je zaenkrat prvi del knjižnice s knjigami, ki so bile in bodo še priobčene v Tovarniškem vestniku; sezname pa so na razpolago seveda tudi v knjižnici.

Želimo, da bi nova postojanka lepe knjige srečno poslovala in služila svojemu namenu: najlepšemu razvedrilu.

NAŠA LEPA KNJIGA

Shranite seznam knjig, ki bodo na razpolago v javni šolski knjižnici KID.

(Nadaljevanje)

Pravljice iz tujih logov. Zbral Vrbanjakov N. Ravljen, Grajski vrabec.
Ravljen, Šime iz Roža.
Ribičič, Čurimurčki.
Ribičič, Kokoški rod.
Ribičič, Miklavževa noč.
Ribičič, Nana, mala opica.
Rožencvet, Leteče copate.
Rožencvet, Pravljice.
Riha, Palček.
Salten-Lavrič, Bombek.
Scoville, V samotah pragozda.
Seliškar, Bratovščina Sinjega galeba.
Seliškar, Rudi.
Sever, Čevljarček — palček.
Slapšak, Turki pred sv. Tilnom.
Slomšek, Zbrani spisi za mladino.
Starejše pesnice in pisateljice. Izbrani spisi za mladino.
Stritar J., Izbrani spisi za mladino.
Strniša, Harmonikar Bimček.
Šilih G., Beli dvor.
Širok K., Kapelica.
Šnuderl, Mali risar.
Šorli, Bob in Tedi. Dva neugnanca.
Šorli, V deželi Čirumurcev.
Tisoč in ena noč. Šopek pravljic z Jutrovega.
Valjavec, Izbrani spisi za mladino.
Vandot J., Kekec z naših gora.
Vašte, Pravljice.
Vašetova, Mejaši.
Vinko — počasi (slikanica).
Vrbanjakov Nande, Pogled v svetovno zrcalo.
Wagner R., Gremo v Korotan.
Wagner R., Poglejmo Beneško Slovenijo.
Wibner-Pedit, Štirje zvonarčki.
Zmaj Jovan, Pisani oblaki.

LEPOSLOVNA KNJIŽNICA KID — odprta

Poslovala bo dvakrat na teden za člane naše železarske vzajemnosti

V 11. številki lanskega letnika smo najavili ustanovitev leposlovne knjižnice KID. Od takrat dalje smo prinašali seznam knjig, ki bodo na razpolago v knjižnici, da se zainteresirani seznanijo z vsebino knjižnice. Nekaj seznama še sledi.

Redki so primeri, da bi industrija odprla lastno leposlovno knjižnico, ki je namenjena človeku in narodni prosveti. Predsednik KID g. Avg. **Westen** in podpredsednik g. Avg. **Praprotnik** sta določila, da se ob interni strokovni knjižnici ustanovi še leposlovna in da se tako nudi slovenski knjigi večji dostop predvsem med mladino revirja. Ko smo sestavljali seznam knjig za prvi del knjižnice, je bilo pač mnogo izbire. Kako izbrati iz tega lepega književnega sveta? »Izbrali bomo predvsem domača dela, slovenske knjige, domače pisatelje in pesnike; naša mladina naj spozna najprej svoj zaklad, potem pa bomo dodali lepe prevode naših založb. Ne potrebujemo nobenih senzacij in nič šare...« je bilo generavno navodilo ravnatelja g. dr. ing. **Klinarja** za vsebino knjižnice — s pripombo, da se bo knjižnica pozneje še izpolnila.

Tako je v revirju ustanovljena še ena prilika, ki bo vodila k lepoti in odvrčala od šunda in senzacij ter dajala lepo razvedrilo delovnemu človeku.

Knjižnica bo pričela poslovati 1. februarja po posebnem pravilniku, ki ga bodo dobili zainteresirani pri vodji knjižnice, g. ing. **Bandlu**. Izposojanje bo brezplačno, zato pa je dolžnost vsakega, da knjigo ohrani lepo. Knjižnica je nameščena v posebnem lokalu v poslopju kašte KID,

kjer bodo javljene tudi ure za izposojanje.

Sodelavci, ki želijo prejemati knjige, naj se javijo pri referentu s svojimi legitimacijami, opremljenimi s fotografijo, in sicer v urah, ki bodo razvidne na vratih lokala.

Del knjižnice KID, ki bo odprta za sodelavce 1. februarja. Knjige se bodo izposojevale brezplačno

STROKOVNI SESTAVKI

v Tovarniškem vestniku 1941

Če hočemo doseči kvalitetno delo, je potrebno, da delo najprej strokovno razumemo.

Za spoznavanje tehniškega dela so danes na razpolago že številne strokovne knjige in izobrazba ni več patent, nego je odprta vsakemu, ki jo hoče pridobiti. Vendar po delovnih skupnostih posameznikom primanjkuje časa, da bi iz obširnih razprav iskali poglavja za določene stroke. Potrebni so izvlečki in opozorila na najvažnejše.

Malo je obratovodij, inženirjev, tehnikov in delovodij po delovnih vzajemnostih, ki bi imeli tako priliko, da bi lahko opozarjali svoje delavstvo na najbolj potrebno znanje stroke, kakor jo imajo vodje dela pri KID. Glasilo naše delovne vzajemnosti je v prvi vrsti zato tu, da služi za neposredna koristna navodila pri delu.

Ob petletnici Tovarniškega vestnika bomo prinesli kazalo vseh strokovnih sestavkov, tukaj pa priobčujemo seznam takih člankov v letniku 1940:

Leta 1940. so bili napisani sledeči strokovni sestavki:

Dipl. tehn. M. Stegu: Napajalna voda za parne kotle.

Obratovodja ing. J. Sauer: Navodila za žerjavovodje.

Ing. F. Weitz: Način kurjenja prostorov.

Obratovodja R. Semlak: Tanka pločevina.

Obratovodja G. Schüller: Kako povečamo učinek in trajanje vlačilnih votlic.

Obratovodja ing. K. Oroszy: Varjenje

Obratovodja ing. C. Rekar: Kvalitetna jeklarna Jugoslavije.

Obratovodja F. Thuma: Železniške nesreče.

Ing. Pipan: Ravnanje z napravami in orodjem za acetilensko varjenje.

Splošni izobrazbi so namenjeni še izvorni sestavki:

Dipl. ing. T. Levičnik: Sestava modernih vojnih mornaric.

Dr. med. J. Glančnik: Zobje.

Pilot J. Lavtižar: Piloti lovci in protivionska obramba.

Vilko Walis: Obramba pred napadi iz zraka.

A. Bernhard: Boj proti nezgodam.

J. Špicar: Nekaj o narodnih nošah in številni drugi sestavki.

GASILCI KID SO PROSLAVILI ROJSTNI DAN POKROVITELJA PRINCA TOMISLAVA

Vsako leto praznujejo naši gasilci ta praznik. Vendar so ga praznovali do letos le v ožjem obsegu, s sv. mašo v cerkvi na Stari Savi in proslavo v četnih orodiščih. Letos v nedeljo, dne 19. januarja, pa so ta praznik proslavili že v pro-

storih svojega kulturnoprosvetnega odseka. V preteklih letih so se proslave udeležili le aktivni člani čete, letos pa tudi članice in člani kulturnoprosvetnega odseka.

Proslava se je pričela z nastopom odličnega četnega pevskega zbora pod vodstvom tov. Gerdeja Štefana. Lepo gasilsko pesem je nato deklamirala Sonja Pikonova. V kratkih jedernatih besedah je poveljnik tov. Lučkmann Karel orisal pomen praznika, omenil dolžnosti članov in članic v današnjih časih, podal načrte o delu čete v tekočem letu in svoj govor zaključil s pozdravom kralju in domovini. Z državno himno, ki jo je zapel pevski zbor, je bil zaključen slavnostni del proslave.

Druga novost proslave tega praznika naših gasilcev pa so bila izčrpna poročila, ki so jih o delovanju čete v minulem letu podali četni poslovalci. Iz poročil je bilo razvidno, da je četa svojo, za minulo leto določeni tehnični program v popolnosti izpolnila. V veliki meri je izpopolnila delovanje svojega kulturnoprosvetnega odseka z povečanjem pevskega in ustanovitvi gledališkega oddelka. Oba sta z nastopi v minulem letu svoje delo že pokazala. Zaključili so pevci z pesmijo »Slovan na plan«.

Da, tudi orkester je potem še nastopil in pokazal, da mu ne manjka več veliko, ko bo tudi on vstopil kot godbeni oddelek v okvir kulturnoprosvetnega odseka gasilske čete KID.

V vsem uspelo delovanje v preteklem letu je dalo članom in članicam nove vzpodbude za naprej. Sklenilo pa se je, da mora v bodoče ta proslava biti javna. Vsem naj bo omogočeno, prisostvovati praznovanju največjega praznika naših gasilcev in polaganju računov njihovega dela. Javnost naj spozna resno delo gasilske čete KID, na čijem praporu so uvezene besede »Z vero v Boga za kralja in domovino. Na pomoč!«

Gasilska četa KID je priredila kot prva v kraju tudi uspelo prireditelj za zimsko pomoč (ne plesno, nego uspele odrske in pevske nastope) in je zbrala 2500 dinarjev.

*

DRAMATSKA ŠOLA GASILSKE ČETE KID

Gasilska četa KID je znana kot strokovno izvežbana, strumna in prvenstvena, da stoji med prvimi v državi glede svoje poklicne službe. Vse leto prireja strokovne tečaje, praktične in teoretične, njeni nastopi so nastopi 100% disciplinirane in strokovne čete.

Člani njenega poveljstva nastopajo kot predavatelji na centralnih gasilskih tečajih v Ljubljani. Njen poveljnik, gosp. K. Lučkmann, znan organizator, je napisal obširno knjigo o gasilski stroki, ki bo šla kot prva te vrste na trg. Podobno knjigo tehniškega dela piše njen pročelnik g. Gorjanc.

Četa je odločno stopila v novo smer gasilstva. Neka običajna stara zveza med gasilci in prireditelji plesnih veselic je pri gasilski četi KID izbrisana. Četa pa se je posvetila boljšemu delu. Priredila je zabavni odrski večer, kakor poročamo zgoraj, v prid zimski pomoči. Šla je še korak dalje, priredila je dramski tečaj za svoje člane in njihove svojce. Dramatsko šolo je obiskovalo nad 60 udeležencev, ki so naštudirali tri krasne igre. Nastopalo bo več zasedb celo za isto igro.

Tako ima kraj novo pridobitev, ki bo odvajala od beznic in smerila k lepoti. Kot prvo igro so v lastni dvorani uprizorili Vombegarjevo Vodo. Ocenjo igre in posameznih igralcev bomo prinesli pozneje. Na splošno pa: pozna se dramska šola!

Karte za kruh bomo dobili v Jugoslaviji.

Z uvedbo kart bo uveden red za porabo najbolj važnega hraniva — kruha. Red moramo pozdraviti vsi. Preprečene bodo lumparije, vsi bomo enako jedli, to bo ustvarjalo zaupanje. Tisti falotje pa, ki so si napravili krivične rezerve, naj nikar ne mislijo, da bodo imeli od njih dobičke. Pokvarile se jim bodo zaloge po vlažnih kletih.

Kaj pomeni industrija za državo, pove primer, da je samo ena industrija v Beogradu (pivovarna Vajfert a. d.) dala državi preko 22 milijonov dinarjev letnih dohodkov.

Japonci nam bodo pošiljali avtomobilski gumi. Predstavniki japonske industrije so se zglasili tudi v Beogradu. Po vesteh J. K. je bil sklenjen sporazum za nakup avtomobilskega gumija. Povsod primanjkuje gumija, zato bomo te dobave veseli. Na drugi strani pa je zopet res, da se prevelikega pomanjkanja ni treba bati v nobeni stvari, kajti tisti, ki imajo, morajo prodajati, morajo najti trg. Prostrani svet pa ima vsega dovolj in ni kriv, če ljudje včasih pamet izgube.

Nova tovarna usnja v Nišu bo ustanovljena baje prav kmalu. Govornjenje o pomanjkanju usnja je torej za staro šaro. Sploh je treba pripomniti, da ljudje še vedno mislijo, da smo tam pred 22 leti in da je nujno potrebno, da vsega zmanjka. Nekateri so si nakupili oblek in obutve kar za 10 let vnaprej.

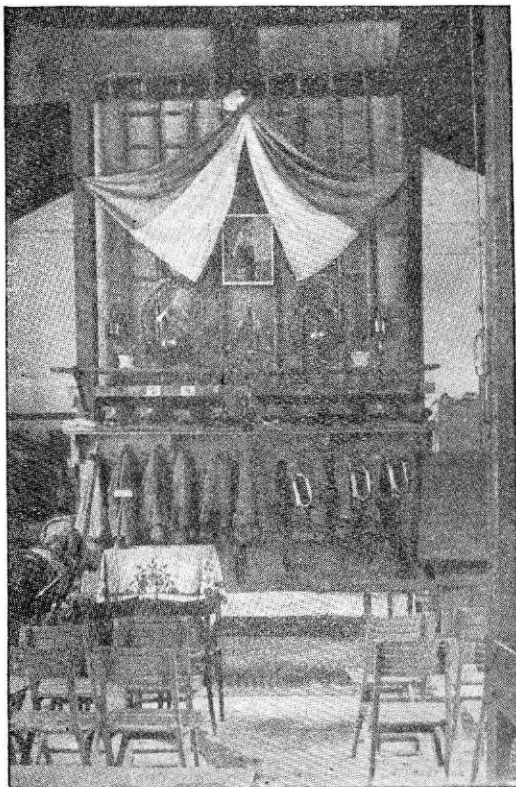
*

Mož beseda

»Nikoli več ne bom stavil!«

»Kdo naj ti to verjame?«

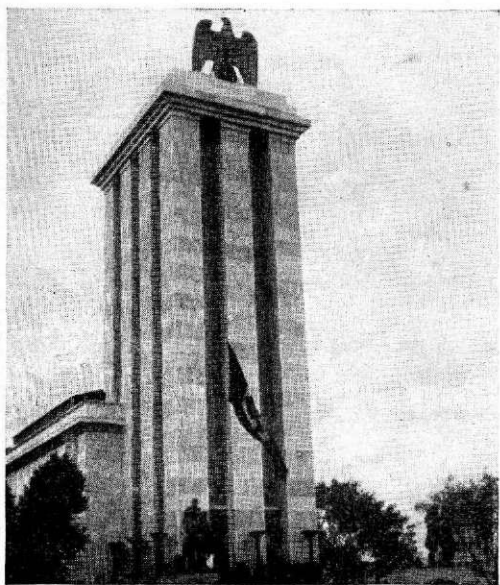
»Tako? Koliko staviva, da bom mož beseda?«

Proslava v gasilskem domu

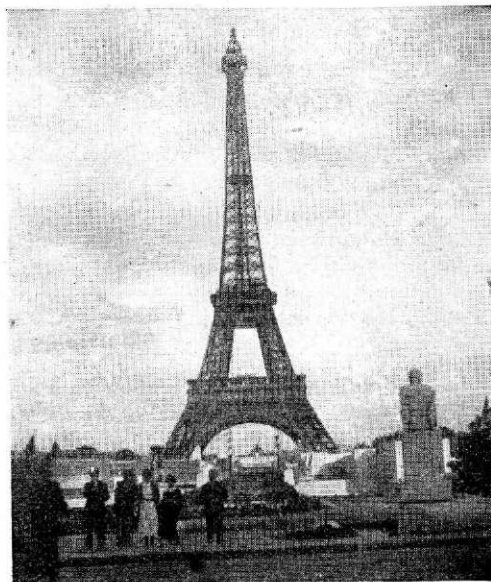
NAŠA LEPA SLIKA

Po nagradnem razpisu
v Tov. vestniku št. 21/40.

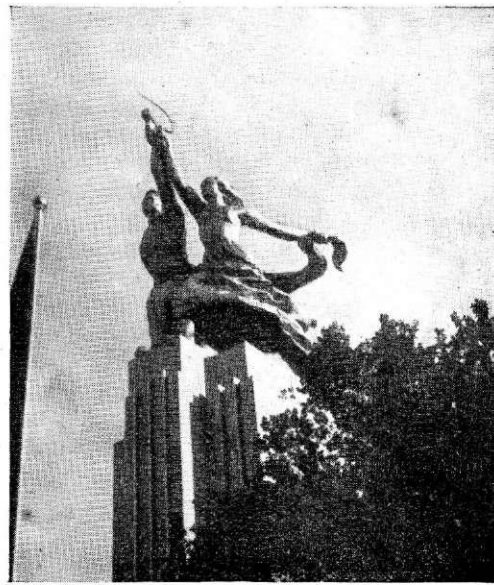

nemški

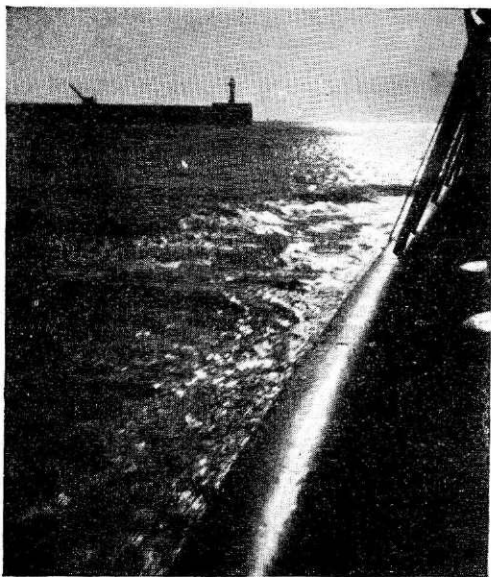
Dva paviljona sta bila na svetovni razstavi v Parizu najbolj obiskana:

Eiflov stolp

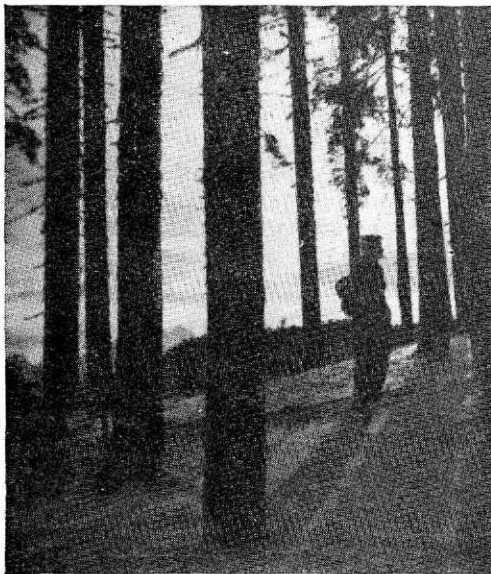

ruski

v francoski luki L' Havre

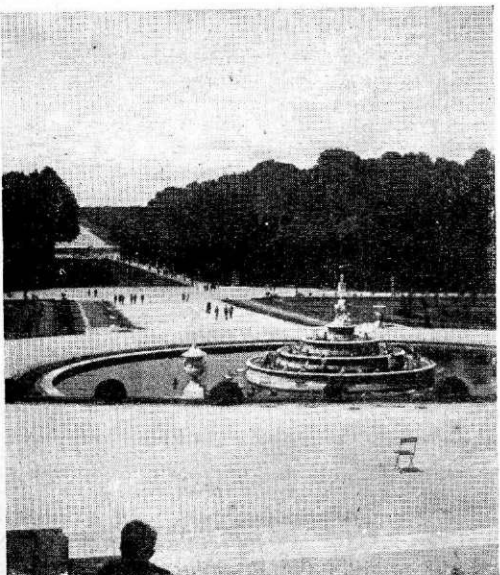
Ko sonce zahaja

na Rožci

na Rokavskem prelivu

Versailles

Foto: Stanko Ravnik

Pripomba k slikam. Zanimive in lepe slike s poti na svetovno razstavo v Pariz. Taki so najlepši zapiski s potovanja. V slikah je nekaj državiških s'mbolov, nekaj politične zgodovine, poezija in domovina.

Razpis je zaključen. Vsi, ki so prispevali dosedanje slike, naj pridejo po nagrade.

Moja stara mati

Dr. med. Glančnik Josip, Jesenice:

ZOBJE

(Konec.)

Njegov naravni nagon posnemanja bo k temu mnogo pripomogel, ako bo videl, da starši ali starejši bratje in sestre prav marljivo negujejo zobe. Vrhu tega prav morajo roditelji otroka tudi privaditi, da si po vsakem jedilu s požirkom vode izplakne usteca. Samo na ta način je mogoče, da se razkrajajoči ostanki jedi hitro odstranijo s svojih ležišč med zobmi in z brazd žvekalnih zobnih plošč.

Skrbno čiščenje zob pa ne zadostuje samo za ohranitev zobovja, temveč je neogibno potrebno tudi, da si da vsakdo vsaj dvakrat na leto pregledati svoje zobovje od zobozdravnika, ki morebiti ugotovi površne, še ne boleče gnilobne pikice, jih izvrti in jih takoj zamaši s primernimi snovmi. Narava v tem oziru ni posebno skrbna in ne opozarja človeka na početak zobne gnilobe pravočasno s svarilnimi znamenji.

Dokler je namreč načeta samo vrhnja plast emajla, ki pokriva zobno krono, človek ne občuti nobenih bolečin in si domišlja, da je zobovje še popolnoma v redu. Bolečine se pojavljajo šele tedaj, ko prodre zobna gniloba v bližino zobovine. Takrat pa je zdravljenje zoba že

marsikdaj otežkočeno in zvezano z večjimi denarnimi izdatki, ker mora zdravnik zob šele zdraviti z dolgotrajnimi razkuževalnimi vložki, preden ga sme končno zaliti.

Zares povprečni človek ima o svojih ustih prav čudne nazore. Medtem ko vsak, ki ima le količkaj smisla za čistočo, skrbi za to, da je vhod njegovega stanovanja brez nesnage in smeti, lahko miselno dopušča marsikdo, da se tvorijo na vhodu njegovega telesa, t. j. v ustih, dan za dnem skrajno strupene tekoče in plinaste snovi, se tamkaj zbirajo v nagnitih zobeh in telo od tod polagoma zastrupljajo. Zatorej, dragi tovarniški uslužbenci, uvažujte te moje besede v pogledu negovanja zob in ustne votline, posvetite kar največjo pažnjo vsakodnevemu čiščenju zob in njih negovanju, da si ohranite zdrave zobe do visoke starosti. Razširjajte ta zdravstvena načela tudi med svojci in znanci in jih opozarjajte, da imajo zdravi zobje vsekakor odločilno vlogo pri ohranitvi zdravja. V pogostem čiščenju ustne votline in v večkratnem pregledovanju zob po zobozdravnikih leži vsa skrivnost negovanja zob.

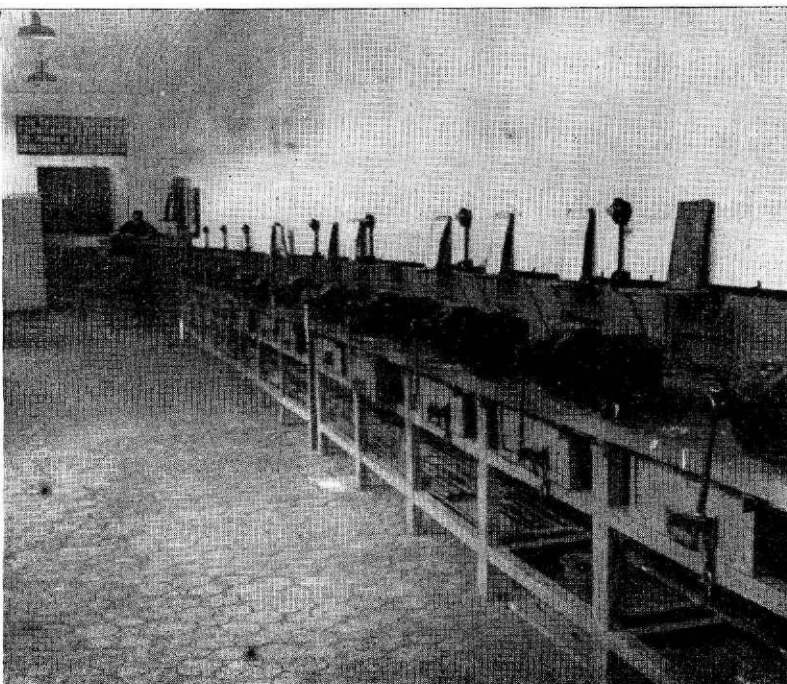
VZORNA DELAVNICA vajeniške šole KID

Pri naši industriji se izpopolnjuje v praktičnem in teoretičnem znanju že 100 industrijskih študentov. Železarska strokovna nadaljevalna šola KID ima namen, da nudi ambiciozni mladini možnost izurjenja za strokovne moči. Sploh primanjkuje kvalificiranega osebja, še bolj pa resnično sposobnih strokovnih moči, ki svoje delo vsestransko razumejo.

Za praktične vaje gojencev je urejena posebna vzorna delavnica. Te dni je bila vzorna delavnica na novo urejena, da se je bolj približala svojemu smotru. Dokončno pa bo vprašanje vajeniške šole in tudi vzorne delavnice rešeno z novo

zgradbo. Gojenci se tu vadijo spoznavanja dela, se upoznajo s smislom strokovnih risb, spoznajo važnost časa pri delu, čuvanja orodja in sploh kakovostno delo ter vrednost reda po delavnicah. Šele ko dobijo prve pojme o delu, gredo učenci na prakso po obratih. V vsej tej dobi pa imajo še teoretski pouk vseh potrebnih tehniških strok.

Gojenci imajo edinstveno priliko strokovnega šolanja, na katerega koncu jih čaka lep praktičen poklic. Šola traja tri leta; v tej dobi je potrebno, zbrati vse ambicije in vso pridnost za pridobitev znanja.

Desna stran novo urejene vzorne delavnice železarske vajeniške šole KID. Poleg dela naj se mladina uči tudi vzdrževanja reda na delovnih mestih

RAZNO

OBJEKTIVNOST

Neki delavski, pa še zelo živahni in borbeni list je napisal o prizadevanju vajeniške industrije v pogledu socialne pravičnosti napram splošnim razmeram zelo lepe besede priznanja. Četudi ne gre niti nam niti temu listu za priznanje in hvale, nego gre povsod le za koristno stvar izboljšanja blagostanja po vseh danih možnostih, ostane taka beseda vsekakor dokaz resnosti in objektivnosti, ki je je med ljudmi žal tako malo.

PO ZIMSKOŠPORTNI PRIREDITVI

Kakor ob priliki nepozabnega kulturno športnega festivala v poletju, tako je neki list, ki prihaja tudi na Jesenice, po svoje obeležil tudi zimskošportne igre sodelavcev KID. Takrat je napadal delo tisočih nesebičnih in idealnih kulturnih in športnih delavcev, ki so idealno delovali na prosvetnem in telesno-vzgojnem polju v revirju in ki so na skupni prireditvi festivala pokazali razveseljive sadove svojega dela za kulturno višino revirja. Sedaj je imel zopet samo sovražno besedo za 500 idealnih zimskošportnikov.

Vedno po starem načinu poročanja iz sovraštva: Če ne priznavaš kulturnega dela sodelavcev, grešiš; če pa priznavaš in podpreš, zopet grešiš. Če omalovažuješ prizadevanje telesne vzgoje in športa, za kar vzdržuje država celo ministrstvo, grešiš, če ga priznavaš in podpiraš, zopet grešiš.

Temu poročevalcu mora biti sovraštvo v poklicu!

Zakaj tako poročanje? Iz zadnjega poročila v tem listu se bi nekako dalo sklepati na vzrok, zakaj tisti dopisnik tako nastopa.

V svojem poročilu omenja denar. On izključuje, da bi obstajal kak list v Jugoslaviji in da bi živel kak športni poročevalec novinar, ki bi zabeležil kako vrstico o največji zimskošportni prireditvi v državi, kjer nastopajo delegati vseh slovenskih mest, najboljši športniki, in kjer prizadevanje športnikov podpre tudi industrija. On to izključuje in natolcuje, da se mora dopisnikom in listom za božjo voljo vse to plačati.

Po tej logiki bi bila njegova objektivna poročila vedno le plačana, če pa niso plačana, pa sovraži. Tu tiči zajec! Tisti list izhaja v kraju, kjer je veliko industrije. Vedno se bi lahko menili med seboj s tisto industrijo — pa tega ne stori. Kaj, ali je zadaj zopet plačati. Razume se tudi na inserate, ve kaj se bolj plača, kaj se manj izplača. Mora imeti rutino v plačevanju. On bi ne napravil niti koraka niti črke brez plačati po tej njegovi logiki.

Sovraštvo, sovraštvo med ljudstvom tudi v teh časih, sovraštvo in plačati, samo, da bo kaj denarja. Sovraštvo do lepih prireditev železarskih Jesenic je torej le zato, ker industrija neposredno podpre tiste, ki delajo, in ne išče nobenih posredovalcev.

V Jugoslaviji pa so še listi in ljudje, ki ne gledajo samo na plačati, nego na vrednost, lepoto in vzgojo ter na objektivnost.

Ako bi pokritiziral življenje in delo kak vznejevoljen in pošten delavec iz trdega delovnega življenja — bi bilo razumljivo. Težko je večkrat življenje človeka s številno družino. Če tak zakolne in pokritizira, je zdravo.

Toda, da se vtika v življenje poštenih ljudi zabošant, ki voha za denarjem, je umazano. Stil izdaja zabošanta, delovni človek je bolj objektivn.

★ ★ ★

Jajca v prašku. Meso v konzervah poznamo, dišave v praških, mleko v prašku ter mnogo drugih hranil in zdravil v samih praških. Povsod gre le za vsebino. Tudi jajca bodo na razpolago v prašku. Do sedaj so jajca predeleževali v prašek na Danskem, sedaj ustanavljajo tako tvornico tudi na Madžarskem. Jajca se rada pokvarijo, pojediti se jih ne izplača preko mere, tako pa bodo ohranjena lepo v škrnicljih. Zelodec pa ima samo eno dolžnost — navaditi se vsega. Tudi okus je le razvada, poglavito je sestavina, ki pa ostane, kaj ne!?

Upravni svetnik KID gosp. J. Pfeifer, generalni rav. gosp. C. Noot, tehniški rav. gosp. dr. ing. H. Klinar s prokuristi in obratovodji med jubilanti 40 letnega zvestega dela. (Slika k poročilu v zadnji številki) Foto: Filac

IZ KRONIKE KID

od leta 1869. dalje

(Dalje)

Dne 29. januarja 1895 je prodala KID posestvo Bled verskemu zakladu, dalje turistovsko hišo ob Bohinjskem jezeru, žago Fortuno, pogorelo tovarno v Boh. Bistrici ter opuščene fužine na Pozabljenem. Prodala je še Stare Fužine, ribiško pravo v Boh. jezeru in v Savi ter še nekaj drugih posestev.

Istega leta je KID izvršila nakup parcel v Škednju pri Trstu v izmeri 19 ha 3570 m².

Leta 1896. je imela KID od nekdanjega posestva na Gorenjskem v izmeri 37.567 ha in 4531 m² le še 1231 ha in 9396 m².

Kakor takoj ob ustanovitvi, ko je morala prebresti krizo, tako je tudi v teh letih morala KID storiti vse, da je dobila sredstva za nove gradnje v Škednju, da se je tako rešilo gorenjsko železarstvo. Po velikih težkočah se je posrečilo dne 24. novembra 1897 prižgati v Škednju pri Trstu prvi plavž. Dne 2. julija 1897 pa je zagorela na Jesenicah III. martinova peč.

Leta 1898. preloži KID državno cesto, ki je vodila tik ob južni strani sedanje mehanične delavnice do stare Markežve hiše in od tam proti bolnišnici Brat. skladnice, na sedaj obstoječo teraso.

31. maja 1899 je bila dovršena vodnotlačna napeljava iz Jav. Rovt v tovarno na Javornik.

18. maja 1901 je šla v obrat valjarna za debelo pločevino. Verski sklad dovoli 15. novembra položitev napeljave visoke napetosti preko Mežaklje. Leta 1905. je bila zgrajena glavna pisarna (prejšnja je bila v poslopju nekdanjih pisarn martinarne in plavža) ter kazina. Otvoritev je bila leta 1906.

Januarja 1906 je nastal silovit požar, ki je uničil komplekse stare žičarne, žeb-ljarne in pomožnih obratov (kjer je sedanja hladnovaljarna).

21. oktobra 1906 kolavdacija elektrarne Vintgar I, 24. oktobra 1906 otvoritev ozkotirne železniške proge Jesenice-Javornik.

2. julija 1906 nakup žičarne v Bistrici v Rožu od barona Helldorfa.

26. novembra 1907 proda žel. ministrstvo elektrarno Vintgar II, ki je služila za pogon električnih naprav pri gradnji karavanskega predora.

30. avgusta 1907 začne obratovati prvi turbodinamo na Jesenicah.

7. novembra 1908 je izgotovljen betonski jez na Savi.

vsja drugačna kot na Gorenjskem. Umazana in kalna je, nihče se ne koplje v nji. Seveda Hrastnik, Zagorje in Trbovlje niso daleč od tu. Ob levem bregu Save sva vozila dalje ter bila ob sedmi uri v Sevnici, kjer sva tudi dobila »fref kvartir«.

V nedeljo ob 9. uri sva bila v **Rajhenburgu** ter si ogledala krasno baziliko, pri maši pa poslušala mogočno ljudsko petje. Močno naju je zanimal trapistovski samostan, kjer naju je ljubeznivo spremljal pater Kamilo. Prej pa si je moral še izposlovati dovoljenje, da sme govoriti. Ogromna stavba, vse preprosto, za vse, vse enako. Strah naju je bilo, ko nama je razlagal, da vstajajo od dveh ponoči k molitvi; velike praznike celo ob eni uri. Koliko jih je, ki niti ob osmih ne zapustijo svojih pernic, ti svetu odtujeni bratje pa ležijo na trdih ležiščih in to kar oblečeni.

Opoldne pa sva že drvela preko **Krškega polja** in se nisva ustavila niti pri slavnem »Nacetu«, ampak udarila čez most v **Sv. Križ pri Kostanjevici**, to je kraju, ki ima več svojih faranov na Jesenicah. Pa se nisva dolgo mudila in že vozila skozi slovenske Benetke, kakor pravijo **Kostanjevici**, ki ima polno zgodovinskih zanimivosti, ki jih pa ne bom tukaj našteval. Lepa ravna cesta proti **Št. Jerneju** naju je peljala skozi dolino gradov. Kdo bi jih znal naštet, četudi sem rad poslušal Pirnatova predavanja v radiu, vseeno nisem mogel razločevati enega od drugega. V neki vasi, ki pa ne vem več njenega imena, so imeli gasilsko veselico, pri kateri je godba igrala, da je bilo joj. Pa sva se vseeno ustavila, a ne da bi poslušala to prelepo simfonijo, marveč nama je silno ugajal gasilec blagajnik, ki naju je vabil, naj vstopiva. Midva sva pa le gledala njegove, malo manj kot pol metra dolge muštace.

Menda ga lepo nedeljo popolne ni bolj dolgočasnega mesta kot je **Novo mesto**. Mladina v Krki, starine pa v okoliških zidanicah tako, da je mesto čisto prazno. Najhujši so bili klanci tja gor do **Mirne peči** in še nekoliko dalje tako, da sva prišedši v **Trebnje** (torej zopet naokrog) rekla, dovolj za danes.

Drugo jutro pa sva bila že zelo zgodaj v **Stični**, od tam zavila na levo ter bila v kratkem času na **Muljavi**, rojstnem kraju Jurčiča, slovenskega pisatelja. Od tam do **Krke** je bilo samo »skok«, kjer sva sorodnike, ki so bili na letovanju, našla še v pernicah. Kolikšna razlika med trapisti in letoviščarji.

Zadnji dan pa sva jo ubrala po Dunajski cesti in le nekaj sto metrov od kraja, kjer sva bila prvi dan potovanja, zavila na levo ter prišla po stranski cesti v **Tacen**, nato pa pod Šmarno goro v **Smednik** in skozi **Trboje** v Kranj, kjer je bil poslednji postanek in kosilo. Ob štirih popoldne pa sva bila zopet doma.

Nešteto nepozabnih vtisov, nebroj slikovitih pokrajin, ki jih prej nikdar nisva videla. Debele knjige bi bilo treba, ako bi hotel opisati vse, kar sva doživela na svojem potovanju križem-krašem po lepi Sloveniji. Obenem naj bi bil ta bežni opis nekak kažipot z ozirom na stanje cest, kar bi naši kolesarji in motociklisti lahko izkoristili.

PO LEPI SLOVENIJI

(Konec)

V soboto opoldne sva nadaljevala vožnjo skozi **Konjice**, **Vitanje**, kjer imajo znamenit spomenik padlim vojakom. Ob treh sva bila v **Celju**, kjer se je bilo treba okrepečati, kar sva storila v gostilni Pošti, ki je vsekakor priporočljiva, ker daje takšne porcije, ki so za kolesarja primer-

ne. Ko sva si ogledala to lepo mesto ob Savinji in Voglajni, sva zavila čez most in usmerila kolesi proti jugu. Kmalu sva imela za seboj **Laško** in **Rimske Toplice**; pa se nisva ustavljala, marveč vozila dalje po lepi cesti v **Zidani most**, kjer sva zopet pozdravila našo Savo, ki pa je tu

ŠPORTNE VESTI

Janez Gaberšek:

LAHKA ATLETIKA

Splošno.

Lahka atletika ali »kraljica športa«, kakor jo upravičeno imenujemo, zavzema kakor v antičnih časih tudi danes med vsemi športi prvo mesto. In to ni čudno, saj je narodi najbližja. Najprirodnejše kretnje pridejo do izraza, kretnje, ki jih je dala naroda za borbo za obstanek.

Hoja, tek, skakanje in metanje so vaje lahke atletike. S tekom in skokom si je že pračlovek priboril plen ali pa bežal pred neprijateljem. Metanje kamenja ali delov drevja je rabil pri borbi. Takrat je bila telesna moč in spretnost glavni pogoj v borbi za obstanek. Tudi kasneje, v dobi loka in puščice, je lahka atletika (tek, skok, met) ostala edino sredstvo za neizprosno in trdo življenjsko borbo.

Z iznajdbo smodnika, kasneje strojev, pa se je začela degeneracija. Bati se je bilo, da bo človek sicer umsko na višku, telesno pa propadal.

Prvi so spoznali to nevarnost Angleži — nastala je ideja športa kot najučinkovitejše sredstvo proti degeneraciji človeštva.

Žalostno je, da je pri nas vse premalo zanimanja za to panogo športa, kar je jasen dokaz o nedozorelem pojmovanju športa. Zato pa je naš človek že pri 30 letih »star«, zato so gostilne in bolnišnice prenapolnjene.

Pozabiti tudi ne smemo, da so druge države mnogo pred nami. A mlada država, da stopi v red prvih, mora posvetiti vso pažnjo vzgoji mladine, kajti le zdrava mladina je lepa bodočnost.

Lahka atletika je najcenejši šport, šport, ki ga lahko gojiš v vseh letnih časih. Niso nam potrebni krasno urejeno športno igrišče ali kakršne koli druge naprave — po travniku, po polju, skozi gozd lahko tečeš. Prav tako ti nudi naroda vse, da vadiš mete in skoke. Dve palici in vrvice, jarek ali potok, pa imaš vse za skoke, fiziološko in kamenje namesto kopja in krogle.

Z gojitvijo lahke atletike pa si ne pridobimo samo telesne moči in spretnosti — jačaš si samozavest, pogum in voljo. Nudi mrkemu razvedrilo, žalostnemu veselje, slabotnemu moči — sploh je najbolj učinkovito vzgojno sredstvo.

Zato vsi v prostem času na igrišča! Lahka atletika mora postati naš ljudski šport! Naj bo naš cilj: »Zdrav duh v zdravem telesu!«

Smučanje ni nikak privilegij, nego pravi, prijetni ljudski šport, kar nazorno kaže slika s terenov na Črnem vrhu

Še en trenutek naše Silve

Janez Gaberšek:

LAHKOATLETSKI TRENING

Splošno.

V doseg zastavljenega cilja je neobhodno potrebno, da sistematično, po načrtu vadimo — treniramo. Trenirati moramo po nekem načrtu, po izkustvih, pridobljenih po dolgoletnem neumornem učenju, po oštrm gledanju in primerjanju tudi najmanj važnih stvari.

Trening zahteva, da trener z vso ljubeznijo in požrtvovalnostjo pazi in trenira individualno, vsakega posameznika. Ne zadržuje obvladanje sodobne športne tehnike, potrebno je globlje psihološko poznavanje kakor tudi, da poznaš svojega gojenca in njegove življenjske razmere.

Ne pozabite, da trening zahteva močne volje. Kdor je nima, si jo mora okrepiti. Treba je živeti za neko določeno stvar, samo mnogo truda in znoja vodi k uspehu — treba se je učiti in zopet učiti.

Cilj treninga je, izboljšati kondicijo in tehniko. To pa ni mogoče samo s pravilnim treningom, temveč tudi s pravilno prehrano, z zmernostjo v jedi, pijači in kajenju. Moč je treba črpati iz tečne hrane, iz zadostnega spanja, počivanja med treningom in pred tekmovanjem in spolne vzdržnosti.

Tehnično nisi nikdar brez napak, zato vadi in vadi! Najbolj se približaj svojemu cilju, ako tečeš lahko in mehko, kadar porabiš najmanj sil za čim boljši uspeh. Teči je treba sproščeno, elastično, vsak gib je treba izvršiti igranje. Zavedaj se, da je lahki atlet vzor telesne popolnosti in zdravja.

Ravnodušnost, samozatajevanje so prvi uspehi!

Prevelika utrujenost, padec telesne teže, nervoznost in pomanjkanje volje do treninga so prvi znaki pretreniranosti. Tu predvsem pomaga daljše mirovanje ter točno opazovanje samega sebe.

Masaža je pri treningu nujno potrebna, vendar samo od maserja strokovnjaka. Iz izkustva vem, da je boljše nič kot pa slaba masaža. Za naše razmere je najboljša masaža vroča kopel nog po vsakem treningu in celotna enkrat tedensko.

Kakor je treba ravnati načrtno v načinu treninga, tako je tudi neobhodno potreben predtrening specialnemu treningu v sezoni, vaje v dvorani in tek čez drn in strn pozimi in spomladi.

KOTICEK ZA DOBRO VOLJO

Moška beseda

»Samo zato sem se oženil, ker je bila moja žena tako neumna!«

»Kaj govoriš?«

»Bila je edina, ki me je hotela imeti!«

»Štefa, časnik piše nekaj o tebi!«

»O meni? Nemogoče!«

»Pač, pač! Tu piše, da je preveč žensk na svetu!«

V šoli

»Gospod učitelj, papa pravi, da izviramo od opice!«

»Molči in sedi. Tu ne moremo razpravljati o tvojih rodbinskih zadevah.«

... in živela sta srečno do konca svojih dni! —

»Torej se nista poročila, papa?«

»Zakaj ste se ločili od svoje žene?«

»Ker se žal nisem mogel ločiti od svoje tašče!«

Med ženami

»K vedeževalki pojdem, da mi bo vrgla karte. Rada bi vedela, ali mi je zvest.«

»Veš kaj? Tvojemu možu jaz tega prav za prav ne bi prisodila.« —

»Kdo pa govori o njem?«

Preveč zahteva

Lipe se hoče poročiti. Gre v župnišče in reče župniku.

»Rad bi naročil vse potrebno za poroko.«

»Kako se pišete?«

Lipe se nasmehne: »Gospod župnik, še tega ne veste, in pred petindvajsetimi leti ste me krstili.«

Družina

On: »Neverjetno, kako mi je otročiček podoben!«

Ona: »Oh, ti moraš pa tudi vse obgodrnjati.«

Pred sodiščem

»Kaj? Za povoženo nogo zahtevate sto tisoč dinarjev. Ali mislite, da sem milijonar?«

»Vi pa menda mislite, da sem stonoga.«

Previdnost je mati modrosti

Zdravnik, sloveč specialist, toda zelo drag, sreča svojega bivšega pacienta in pravi: »No, kako se kaj počutite?«

Bivši pacient odgovori nekam v zadregi: »No, gospod doktor, pripravljen sem vam to povedati samo, če ne bo nič stalo.«

U restoranu

A.: »Koliko sve to košta?«

B.: »385 dinara.«

A.: »Pa ne pitam ja, što košta restoran.«

MODA PRINAŠA

Mična obleka za mlada dekleta in žene, sestavljena iz dvobarvnega volnenega blaga v vidu bolera.

Prav poceni lahko napravimo to obleko iz dveh koncev novega blaga, lahko pa tudi lanskoletno predelamo v novo, tako da dokupimo kos volnenega blaga ali svile.

Obleka je zelo ljubka, preprosta in cenena.

* * *

NOVICE opomini iz sodobnega življenja

Vojna. Bodoči železarji rubrike »vojna« še ne moremo opustiti. Na evropskih frontah je sicer nekako zatišje. Nemci in Angleži so ponehali z zračnimi napadi; do izida lista bo najbrže zopet drugače. Italijanska ofenziva proti Grčiji je v zastoju. Grki so v tem času italijanske ofenzive zavzeli četrtino Albanije. Živahnejše je v Afriki. Angleži prodirajo v Libijo in od vseh strani v Abesinijo. Ujetih je nad 100.000 Italijanov, med njimi 20 generalov. Italijanom so priskočili na pomoč Nemci s svojo odlično aviacijo. V Rumuniji so imeli notranje nemire, kakor svetla točka pa biva na Balkanu Jugoslavija; nobenemu ne želi nič slabega, vsakemu mir.

Posadite vrtove in zemljo. Vojna še nikoli ni prinesla nič dobrega in tudi ta ne bo. Minilo bo lahko več let, preden bodo stotilijoni ljudi zopet prišli na stari red blagostanja pred vojno. Novi red, t. j. veliko ilustracij in malo živil, obeta trajati še dolgo in se poostriiti. Vendar nimamo vzroka, biti malo-dušni v naši domovini. Ohranjen nam je mir in, če treba, bomo pač malo potrpeali. Da bi pa prišli v okom špekulaciji s cenami živil, napravimo čim jačjo obrambo sami. Posejmo vse koščke zemlje, gojimo vrtove, nekaj bo zaleglo. Vsaka greda naj bo izrabljena, tudi

krompir je in zlasti krompir je jako orožje proti navijalcem cen ostalih živil.

Pomagajmo si, jačajmo se, ljubimo domovino, Angležem, Italijanom, Grkom, Nemcem, ki so v vojni — a želimo skorajšnji mir.

GOSPODARSKE NOVICE

Proizvodnja petroleja leta 1940. Posamezne države so lansko leto pridobile sledeče količine petroleja. Vse v milijonih sodih:

Združene ameriške države	1,346 milj. sod.
Zveza sovjet. socialist. republik	224 " "
Venezuela	189 " "
Holadska Indija	69 " "
Iran	67 " "
Meksika	44 " "
Rumunija	43 " "
Irak	26 " "

Proizvodnja v teh državah znaša 95 % vse svetovne proizvodnje, torej domala vse.

Cene zlata vedno rastejo. Zlato je podlaga denarni vrednosti. Države, ki imajo veliko zlata, hočejo to podlago ohraniti, države z manj zlate rezerve hočejo vse vrednotiti po stvarni vrednosti človeka in njegovega dela. Toda vrednost zlata le rase — vedno je dražje. Po domače bi povedali, da to tudi razumemo, kajti če ti izpade zob, je najbolje, da namestiš zlatega; nikakor ne pomaga, če daš v dlesno kako ilustracijo. Seveda pa je zopet res, da bodo ljudje še kaj iznašli, da tudi zlata ne bo treba več za to in še za mnoge druge stvari. Vrednost bo vedno odvisna od napredka.

Madžari gradijo tovarno celuloze na Erdeljskem. Mnogo lesa so pridobili Madžari z okupacijo Erdejske. Začeli so graditi tovarno celuloze. Papir bodo izdelovali. Tako je tudi pametno. Pri nas smo zelo bogati na lesovih, papirja pa mnogo uvažamo.

Madžari so kupili naš rudnik. Rudnik železne rude »Rudna glava« v vzhodni Srbiji so kupili Madžari za nekako 8 milijonov dinarjev. Do sedaj daje rudnik do 30 vagonov rude dnevno, Madžari pa bodo pritisnili, da bo dal 100 vagonov. Ob tej priliki se izve, da Jugoslovani še niso kupili kakega rudnika na Madžarskem.

2.000.000 kg bombaža dobimo v januarju iz Rusije za našo tekstilno industrijo. Vendar enkrat pošteno in izdatno propagandno sredstvo. Kajti samih brošur in drugih stvari, ki so napisane, smo pri nas že siti. 1000 let smo brali same tuje brošure, sedaj bomo raje enkrat naše lastne. Tak propagandni material, pa recimo še pšenična moka, krasne šunke, salame, pa recimo še bolj pikantne stvari, kakor paprika itd. — to pa radi sprejmemo.

Sploh smo za to, da se uvede vsaka tuja propaganda s slanino, rozinami, klobasami, pisanja pa manj, čim manj; pisali bomo sami in zelo lepo. Niti ilustracij ne potrebujemo, kvečjemu prav v lepi perspektivi slikane šunke, pa malo hrena po vrhu potrošenega.

115 tramvajskih vozov bo kupila beograjska občina. Za naročilo se potegujejo italijanske in nemške tvrdke. Vozovi beograjske cestne železnice so namreč že sedaj lepi in prostorni, novi bodo še lepši. V tem oziru se tudi Ljubljana razvija, le s to razliko, da jih v Ljubljani sami delamo in to prav lične.

6 milijonov zabojev pomaranč bo poslala Španija Nemčiji. Španija bo dala na razpolago dnevno po 200 vagonov, da bo pomarančna zadeva čim prej v Nemčiji.

6 brezmesnih dni v Grčiji. Grčija je uvedla 6 brezmesnih dni. Ostane tako le še en dan, ko je dovoljeno uživanje mesa. Grčiji se ne čudimo, kajti vojna jo stiska.

Kavo kar naprej uničujejo. V Braziliji so uničili v drugi polovici oktobra 195.000 vreč kave. V prvi polovici novembra pa še 144.000 vreč kave. Niso to kilogrami, nego v reče! No, kava sem ali tja, vendar je le neko hranivo ali pa vsaj dobra stvar in mnogim, mnogim zajtrk in večerja. Kavo na eni strani uničujejo, da bi održala ceno, na drugi strani je primanjkuje in je predraga. Na zemlji je dobro, ljudje delamo slabo! Dobro in slabo skupaj pa je življenje.

Možnost proizvodnje železa in jekla v Ameriki je skoraj dvakrat večja kakor v Nemčiji z vsem zasedenim ozemljem. Sedanja letna kapaciteta pa je manjša. Amerikanci so torej bolj leni, Nemci bolj delovni. Letos bodo v Ameriki zvečali proizvodnjo za 60 %.

Narodni kruh v Rumuniji. S prvim januarjem so pričeli tudi na Romunskem jesti narodni kruh. Spečejo ga, potem pa ga puste ležati en dan in šele potem ga jedo. Boljši je seveda novopečeni kruh, a zakaj bi danes gledali na boljše, ko pa je lahko slabo. Dvesto milijonov ljudi čuti koristi vojne. Gotovo bodo potekla leta, preden se bodo ti ljudje lahko vrnili na stari red, ko je bilo vsega dovolj, ko si kruh spekel in ga pojedel. Še te primitivne pravice ljudstva vojna ukine, kakor da bi bila vojna bolj potrebna kot pa zadovoljno življenje ljudi na božji zemlji.

Proizvodnja ur zmanjšana. Gospodarski minister Nemčije je podaljšal ukinitve proizvodnje ur v Nemčiji do konca leta 1942. Tako poroča Jug. kurir. Ukinitve se nanaša tudi na vse sestavne dele.

Izredno dobra žetev ječmena v Španiji. Zadnje normalno leto v Španiji je bilo pred njihovo državljansko vojno. Komaj, komaj bodo prišli zopet na stari red. Žetev ječmena je že na prejšnji stopnji. Tako skozi nekaj let pa se bodo zacelili, da bo mogoča zopet vojna.

UMRLIM SODELAVCEM

† Ivan DERNIČ, čuvar revirjev Savske jame

V nedeljo, dne 29. decembra minulega leta, se je pri Sv. Križu nad Jesenicami vil dolg sprevod pogrebcev, tako dolg, da so zadnji pogrebci še stali pred hišo žalosti, ko je čelo sprevoda pod Kopišarjem že zavilo proti pokopališču. Venec iz zelenja z zelenim trakom in častna straža lovcev ob krsti sta pričala, da neso k zadnjemu počitku enega izmed zelene bratovščine. Pokopali smo DERNIČA IVANA, dolgoletnega gozdnega in lovskega čuvaja KID. Oče Kopišar je pokojnemu ubrano v slovo zvonil s tremi zvonovi. Tretji zvon je poganjal z nogo, ki jo je vtaknil v zanjko vrvi. Po cerkvenih obredih, ki jih je opravil prečastiti župnik g. Krašna, je naš ravnatelj g. dr. Klinar, ki je bil med pogrebci, izrekel svojcem sožalje.

Pokojni DERNIČ IVAN se je rodil 10. aprila 1869 v Doslovčah, občina Zabreznica. Dne 19. decembra 1900 je bil sprejet v našo službo. Prvotno je delal v martinarni, nato na žagi, na kar mu je bil leta 1905. poverjen v varstvo revir Savske jame. Od tedaj je stalno bival pri Sv. Križu.

Žena Marija mu je leta 1912. rodila trojčke, tri zdrave hčerke. Hudomušneži s Sv. Križa pripovedujejo, da je bil oče DERNIČ kritični čas pri Kopišarju pri čaši vina. Ko mu je sin Janez prišel povedat, da so doma kupili punčko, baje ni hotel od mize. Ko mu je nekoliko pozneje sin Janez prinesel novico, da je štokljka prinesla še drugo punčko, je mirno obsedel. Šele ko je Janez pritekel v tretjič, jo je oče DERNIČ urno odkuril domov, češ da jih je sedaj dovolj in da se mora ta reč nehati.

DERNIČ je bil zelo zvest in zanesljiv gozdni in lovski čuvaj. Posebno piko je imel na divje lovce. Z njimi je imel več nevarnih srečanj zlasti med svetovno vojno. Tedaj je n. pr. na Medjem Dolu skupno s pokojnim Urhom Štefanom odzvel nekemu takemu pticu puško in ukradenega gamsa.

Pokojni DERNIČ si je skupno z mlajšim sinom Jožetom zgradil pred nekaj leti ne daleč od svojega ljubljene revirja lasten dom, kjer sta s skrbno ženo hotela preživeti večer trdega življenja v zadovoljnosti in zdravju. Zla usoda pa je hotela drugače. DERNIČEVA je hudo zbolela in je že 28. mesec priklenjena na bolniško posteljo. Očeta DERNIČA pa je dan po Sv. Štefanu, lovskem prazniku, zadela kap.

Ko smo nedavno v tovarniški restavraciji slavili 40 letni jubilej dela naših najzvestejših sodelavcev, je bil med njimi tudi pokojni DERNIČ. Nihče ni slutil, da bo ta trda gorenjska grča nekaj tednov pozneje legla v prežgodnji grob.

Vsi bomo pokojnega ohranili v blagem spominu.

ZA NAŠE GOSPODINJE

Kako namažemo pločevino in obode za razno pecivo in testo

Za redko tortno testo, kakor je n. pr. umešano masleno, biskvitno, narastek in puding namažemo s svežim, omehčanim maslom ter potresemo z moko, po priliki z dobro presejanimi, z moko zmešanimi drobtinami.

Za zelo vlažne torte namažemo obod ter pokrijemo dno in stene s tankim pregamentnim papirjem; nato šele vlijemo testo v tvorilo.

Za buhte in kolače mažemo z raztopljenim toščo; tudi za zavitke, medenjaki, linško in rahlo testo.

Z voskom mažemo, ako pečemo majhne mandljeve, čokoladne in snežne slaščice.

Za masleno listkovo testo pločevino polijemo z mrzlo vodo, je ne obrišemo ter damo testo nanjo.

Kako pravilno pečemo?

Pečice ne smemo pri peki pogosto odpirati! Če pecivo preveč po vrhu rjavi, ga pokrijemo z vlažnim pergamentnim papirjem. Če se peče preveč spodaj, ga pa denemo na višjo kozico.

Torte, kolače in pecivo odrežemo s pločevine s trdno nitjo. Z nožem privzdignemo rob na enem mestu, vtaknemo nit, jo primemo z vsako roko po en konec vlečemo, kakor bi žagali, ter pecivo počasi odrežemo.

Naša gospodinja varčuje...

Namesto v jajcu povaljamo lahko zrezke, zarebrnice itd. v mleku. To je dobro in varčno!

Kruh ostane več kakor mesec dni svež in ne plesni, ako ga damo še toplega v vrečo od moke, ki je še oprasna z moko, vrečo zavemo in obesimo na suhem prostoru tako, da prosto visi z vseh strani.

Praženje čebule za zalogo. Čebulo dobro zrežemo, jo damo v vročo mast in gibljemo neprestano s ponvijo, dokler ni čebula lepo enakomerno zlatorumena. Najprimernejša je za to železna ponev, ker se ne razbeli tako hitro kakor emajlirana. Potem spravimo čebulo v beloprsten lonček ter jo zalijemo z mastjo. Kadar jo potrebujemo, jo vzamemo košček, pogrejemo in uporabimo. Prihranimo mnogo časa.

Zeljnatte krpice

Najprej zamesimo precej gosto testo za rezance iz 20 dkg pšenične moke, 2 jaje, žlice olja ali pa raztopljene masti in soli (torej brez vode). Iz tega testa napravimo potem dva hlebčka, ki naj pokrita počivata 20 minut. Nato hlebčka razvaljamo na deski (ki jo potresemo z moko samo toliko, kolikor je neogibno potrebno) v tanke mlince, ki jih, ko so toliko suhi, da se več ne prijemljejo prstov, zrežemo na majhne štirioglate krpice. Te kuhamo 8 minut v slanem kroupu, jih odcedimo, močno polijemo z mrzlo vodo in postavimo, ko se odtečejo, na stran.

Medtem osnažimo majhno trdo zeljnato glavo, jo prerežemo na štiri dele in zrežemo na tenke rezance. Nato zelje osolimo in sesekljamo z nožem. V kozici raztopimo na 6 dkg razbeljene masti 4 koščke sladkorja in jih zarumenimo ter medtem neprestano mešamo. Poleg pridenemo zvrhano žlico drobno sesekljane čebule, ki jo malo opravimo, na kar dodamo še sesekljano zelje, ščepec kumine, popra in paprike ter pražimo vse skupaj tako dolgo, da postane zelje svetlorjavo. Ako zelje še ni zadosti mehko, ga nekoliko poškopimo z vodo in dušimo dalje. Ko je zelje zdušeno, mora biti suho (brez tekočine). Kuhancu zelju primešamo odcejene krpice in jih pogrejemo. Nazadnje polijemo to zmes z 1 do 2 žlicama masne juhe ali pa vode, da postane sočnejša.

Mrzli puding

ali flameri iz zdrobove in riževe kaše.

Riževo kašo moramo prej dvakrat s strojem zmleti in dobro umešati z mlekom, da je gladka in nekoliko redkejša. Zdrobovo samo

razredčimo z mlekom, in dobro premešamo. Potem postavimo kašo na ogenj, pridamo kristalnega sladkorja, vanilje, peščico sladkih mandljev, nekoliko češpljevih jedrc, oboje stolčemo, nekaj časa kuhamo ter pridamo trd sneg 2 beljakov. To vlijemo v porcelanaste, z vodo splaknjene, mokre skledice in postavimo za nekaj ur na hladno.

V že pripravljeno flameri moremo tudi vmešati kuhano sadje ali koščke marmelade ali nastrgano čokolado, ki pa jo moramo s kašo pokuhati. Riževemu flameriju pridamo namesto snega sladko smetano in 2 listka raztopljenega želatinskega, potem šele sneg ali stepeno smetano.

Kako postane zmrzlo sadje zopet užitno.

Zmrzlo sadje (največ trpi od mraza jabolko) položi v mrzlo vodo tako, da stoji voda čez. Na gorkem prostoru se ne sme odtažati brez vode, ker se popolnoma pokvari. Takoj, ko se pokaže na zmrzlih jabolkih, čim si jih položila v mrzlo vodo, ledena skorja, odlij vodo. Nato obriši skorje s čisto krpo in posuši jabolka v gorki sobi.

MALO KOZMETIKE

Kako se ubranimo rdečih rok.

Zvečer zavijemo roke v krpo, ki smo jo prej namazale s svežim rumenjakom. Roke postanejo tudi bele, če jih namažemo vsak drugi večer z glicerinom. Da ne zamažemo rjuh in odevi, si oblečemo čez noč stare rokavice. Nikdar pa ne smemo hoditi na trg ali sploh na prosto brez rokavic.

Ozeble roke in noge.

Umijemo jih vsak dan v mrzli vodi, ako niso še razpokane. Vodi pridenemo žlico klorovega apna in nekaj žlic kisa. Ako nam ozeblina razpokajo, jih namažemo z jodovim mazilom ali pa z raztopino iz enega dela tanina in treh delov glicerina. Razpokana mesta imejmo obvezana. Dobro je, če obvezo večkrat pogrcjemo. Ako imamo kronične ozebline, jih kopljimo vsak večer v gorki vodi, nato pa jih izdrgnimo z kafirnim mazilom. Na ozebljih nogah ne smemo pozimi nositi pretesnih čevljev.

Suha koža.

Pri zelo suhi koži ne uporabljajte mila in vode, za čiščenje polti rabite samo masti (parafinsko olje) in losijon za suho polt. Čez noč vtrite v kožo mastno hranljivo kremo, ki jo rabite deloma tudi podnevi.

Križanka »SMUČAR«

Vodoravno: 1. vrsta pesnitve, 4. besedica, rabljena v pesmih, 5. kratica, 6. svetopisemska oseba, 10. smučarski kraj na Gorenjskem, 13. oseba iz »Tisoč in ene noči«, 14. živahen, hiter, 17. pomožni glagol, 18. začetek teka, 19. predlog, 21. igralna karta, 22. športnik, 24. turistovski klub, 25. števniki, 27. predlog, 28. nota, 31. pritrdilnica, 33. isto kot 27. vod, 34. kratica za športni klub, 36. dva soglasnika, 38. predlog, 39. veznik, 40. predlog.

Navpično: 2. darilo, 3. vrsta športa, 7. žensko ime, 10. kratica, 11. romanski spornik, 12. mesto v Abesiniji, 13. pozitivna elektroda, 15. žensko ime, 16. zemljepisni pojm, 17. pomožni glagol, 20. hišni gospodar, 22. smuč, 23. senjska narodna igra, 24. jeza, 25. orožje, 26. del voza, 29. veznik, 30. prometno sredstvo, 32. igralna karta, 35. kratica, 37. del obraza, 40. osebni zaimek.

ZA DOBRO VOLJO

Mimo vlaka zdrvi letalo.

Trije škoti se peljejo v oddelku. Prvi razred. Blazine. Oglejala.

»Letanje ima še lepo bodočnost«, pravi prvi škot. »Kmalu bomo vsi leteli.«

»Tako?« pravi drugi. »Ali imata tudi dva vozni listek tretjega razreda?«

Te žene...

»Vendar, ljuba Majda, kako moreš tako slabo govoriti o svoji prijateljici — končno le ljubi svojega moža...«

»Res, tako ga ljubi, da rajši hodi z drugimi, le da bi njega ne utrujala.«

Dokaz

»Ti torej poznaš Silvijo. Ali je res tako klepetava?«

»Seveda. Videti bi jo moral zadnjič, ko se je vrnila z morja. Celó jezik ji je čisto počrnel.«

Pozabljenost.

»Tako si se od včeraj spremenil, Mirko!«

»Nisem Mirko, jaz sem Pavel...«

Ženska zloba.

Dve prijateljici se razgovarjata...

»Ali si opazila, da me ta klobuk pomladi za deset let?«

»Ker sva ravno pri tej stvari, draga moja, mi iskreno povej, koliko si prav za prav stara.«

»Trideset.«

»Ne, nisi me razumela... Mislila sem na leta brez klobuka?«

Kakor poroča »Aberdeen Journal«, je sklenila škotska zveza brivcev povišati tarifo za britje za 20 % in utemeljuje to povišanje z dejstvom, da so se obrazi Škotov zaradi nastopajočih gospodarske krize zelo podaljšali.

Zaljubljenca se sprehajata in molčita. Kar nenadoma se ona oglasi:

»Makselj... nekaj ti moram povedati...« Fant obstoji kakor vkopan. »Kaj pa je za božjo voljo?«

Ančka rdi do las. »Makselj... jaz imam umetne zobe.«

Njemu je srce spet skočilo nazaj na pravo mesto. »Kar potolaži se, Ančka, to že dolgo vem.« pravi olajšano.

Toda Ančka zardi še bolj in povese oči. »Da, Makselj... toda plačani še niso...«

